

ROZHODNUTÍ KOMISE (ex 2020/N, ex 2020/PN) 2022/1920**ze dne 26. ledna 2022****o státní podpoře SA.59974 - 2021/C (ex 2020/N, ex 2020/PN), kterou Rumunsko částečně poskytlo
podniku Complexul Energetic Oltenia SA***(oznámeno pod číslem C(2022) 553)***(Pouze anglické znění je závazné)****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedenými ustanoveními ⁽¹⁾, a s ohledem na připomínky třetích stran obdržené v průběhu řízení,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

- (1) V návaznosti na kontakty před oznámením ⁽²⁾ Rumunsko dne 4. prosince 2020 oznámilo svůj záměr poskytnout podporu na restrukturalizaci podniku Complexul Energetic Oltenia S.A. (dále jen „CE Oltenia“).
- (2) Komise dopisem ze dne 5. února 2021 informovala Rumunsko, že se rozhodla zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), pokud jde o podporu na restrukturalizaci. Rumunsko předložilo své připomínky ke zjištění uvedeným v daném dopise dne 8. března 2021.
- (3) Rozhodnutí Komise zahájit řízení (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“) bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽³⁾ dne 19. března 2021. Komise vyzvala zúčastněné strany k předložení připomínek.
- (4) Během stanovené lhůty Komise obdržela připomínky k dané věci od níže uvedených třetích stran: Evropský úřad pro životní prostředí (EEB), Bankwatch Romania / ClientEarth a Greenpeace. Tyto připomínky předala Rumunsku a poskytla mu příležitost na ně reagovat; jeho připomínky byly obdrženy dopisem ze dne 1. června 2021.
- (5) Rumunsko zaslalo Komisi další informace, a to ve dnech 10. května, 1. a 24. června, 14. září, 21. října a 9., 14., 15., 20., 21., 22. a 29. prosince 2021 a ve dnech 20. a 21. ledna 2022.
- (6) Rumunsko výjimečně souhlasí, že se vzdá svých práv vyplývajících z článku 342 SFEU ve spojení s článkem 3 nařízení Rady č. 1/1958 ⁽⁴⁾ a že toto rozhodnutí bude přijato a oznámeno v souladu s článkem 297 SFEU v angličtině. ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Úř. věst. C 94, 19.3. 2021, s. 10.

⁽²⁾ Tyto výměny započaly dne 29. června 2020, kdy Rumunsko předem oznámilo návrh plánu restrukturalizace, a až do oznámení zahrnovaly výměny e-mailů, technické diskuse během video- a telekonferencí a předběžnou zpětnou vazbu týkající se návrhu plánu restrukturalizace.

⁽³⁾ Viz poznámka pod čarou 1.

⁽⁴⁾ Nařízení č. 1 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství (Úř. věst. 17, 6.10.1958, s. 385/58).

⁽⁵⁾ Dopisem ze dne 29. prosince 2021.

2. PODROBNÝ POPIS OPATŘENÍ

2.1 Příjemce

- (7) CE Oltenia je veřejný podnik působící v oblasti těžby, výroby energie z fosilních paliv a místních dodávek tepla. Podnik byl založen dne 12. října 2011 a zaregistrován dne 31. května 2012 po sloučení čtyř podniků: Complexul Energetic Craiova SA, Complexul Energetic Turceni SA, Complexul Energetic Rovinari SA a Societatea Nationala a Lignitului Oltenia SA. Podnik CE Oltenia nepatří k větší obchodní skupině a není řízen společně s jiným veřejným podnikem. Jedná se o nezávislé rozhodovací centrum v rámci státu. Dle rumunských orgánů kontroluje podnik CE Oltenia rumunský stát, zastoupený ministerstvem energetiky, který drží podíl ve výši 77,15 %. K dalším akcionářům patří investiční fond Fondul Proprietatea SA (který drží podíl ve výši 21,56 %) ⁽⁶⁾ a zbytek akcií vlastní podniky Electrocentrale Grup SA (0,84 %) a Inchiderea si Conservare Mine (0,44 %). Dozorčí rada podniku CE Oltenia má sedm členů, z nichž fond Fondul Proprietatea může jmenovat pouze dva, a společnost je řízena ředitelstvím (pět členů, jejichž generální výkonný ředitel je jmenován dozorčí radou). Rozhodnutí týkající se klíčových aspektů činnosti podniku CE Oltenia, jako je například rozpočet, obchodní plán a jiná finanční a obchodní rozhodnutí, jsou přijímána prostou většinou akcionářů. Fond Fondul Proprietatea nemá práva tato rozhodnutí blokovat či vetovat. Fond Fondul Proprietatea disponuje právy typickými pro menšinové akcionáře. Některá rozhodnutí, jako například změny upsaného základního kapitálu, vyžadují 90 % hlasů obecného či mimořádného shromáždění akcionářů, a vyžadují tak souhlas fondu Fondul Proprietatea. Nicméně skutečnost, že stát je držitelem majoritního podílu a je zastoupen v dozorčí radě, umožňuje rumunskému státu vykonávat účinnou a výlučnou kontrolu nad podnikem CE Oltenia.
- (8) Podnik CE Oltenia má své sídlo v regionu Jihozápad – Oltenia (Sud-Vest Oltenia) (kód NUTS 2 RO41), ve svých dolech (Rovinari, Motru, Jilt a Mehedinti) zaměstnává 12 268 zaměstnanců a má elektrárny nacházející se v župách Dolj nebo Gorj. Míra nezaměstnanosti v regionu činí 5,5 %, což je nad celostátním průměrem, který činí 3,4 %, a rovněž se jedná o nejvyšší míru nezaměstnanosti v zemi ⁽⁷⁾. Jak ukazuje tabulka 1, v posledních letech zůstává míra nezaměstnanosti v regionu Jihozápad – Oltenia (8,2 % až 5,5 % v letech 2015 až 2020) nad celostátní mírou nezaměstnanosti (5 % až 3,4 % ve stejném období). Přestože existuje mírný rozdíl mezi údaji Eurostatu ⁽⁸⁾ a národního statistického úřadu, trend ukazuje, že míra nezaměstnanosti v daném regionu zůstává soustavně vyšší než celostátní míra.

Tabulka 1

Míra nezaměstnanosti v makroregionech, rozvojových regionech a v zemi

	Rok					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Míra nezaměstnanosti: %					
	%	%	%	%	%	%
Celostátní	5	4,8	4	3,3	2,9	3,4
Region Jihozápad – Oltenia	8,2	8,3	7,3	5,9	5,2	5,5

Zdroj: INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

⁽⁶⁾ Fond Fondul Proprietatea byl zřízen zákonem č. 247 ze dne 22. července 2005 jako kompenzace pro osoby, jejichž majetek byl za minulého režimu násilně vyvlastněn, a zpočátku do něj byly vloženy akcie držené v různých společnostech. Akcionářská struktura v procentech hlasovacích práv fondu Fondul Proprietatea ke dni 31. prosince 2021 je rozdělena mezi rumunské institucionální akcionáře (40,58 %) nebo soukromé osoby (21,84 %), banku Bank of New York Mellon (18,2 %), nerumunské institucionální investory (15,76 %) nebo soukromé osoby (3,51 %) a ministerstvo veřejných financí (0,11 %).

⁽⁷⁾ Údaje od institutu INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA k dispozici na adrese <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

⁽⁸⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tgs00010/default/table?lang=en>

- (9) Dle Rumunska jsou tyto vysoké míry nezaměstnanosti provázeny obtížemi při vytváření nových pracovních příležitostí v regionu. Plán spravedlivé územní transformace pro župu Gorj ⁽⁹⁾ ukazuje, že mezi populací ve věku 45 až 65 let, bývalými zaměstnanci v těžebně-energetickém odvětví, kteří mají prospěch z předčasného odchodu do důchodu a/nebo vyrovnávacích příspěvků, existuje určitá neochota rekvalifikovat se a aktivně si hledat zaměstnání. Tento negativní účinek je dále zesílen školními osnovami, které neodpovídají požadavkům místního trhu práce, přičemž zaměstnavatelé zmiňují potřebu dalšího vzdělávání v oblastech digitalizace, automatizace robotických procesů, umělé inteligence atd.
- (10) Podnik CE Oltenia vyrábí elektřinu ve čtyřech elektrárnách. Jedná se o elektrárnu Rovinari se čtyřmi jednotkami s celkovou kapacitou 1 320 MW, jejíž stáří činí více než 40 let, elektrárnu Turceni (čtyři jednotky, 1 320 MW, stáří 33 let), elektrárnu Ișalnița (dvě jednotky, 630 MW, stáří 50 let) a elektrárnu Craiova II (dvě jednotky, 300 MW kombinovaná výroba tepla a energie, stáří 30 let). Chișcani, pátá elektrárna s kapacitou 415 MW, není funkční. Podnik CE Oltenia je aktivní na velkoobchodních a maloobchodních trzích s elektrickou energií a rovněž prodává teplo městu Craiova. Jeho elektrárny používají jako palivo lignit, a to až pro 99,5 % své produkce elektrické energie. Lignit těží ze svých vlastních povrchových dolů, a to buď pro vlastní spotřebu, nebo k prodeji jiným výrobcům elektrické energie ⁽¹⁰⁾. Dodává rovněž teplo a teplou užitkovou vodu pro přibližně 300 000 obyvatel města Craiova.
- (11) Dle národního energetického regulačního orgánu (Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei) je největším rumunským výrobcem elektřiny společnost Hidroelectrica (podíl na trhu 31,3 %), po které následuje společnost Nuclearelectrica (18,09 %) a na třetím místě se nachází podnik CE Oltenia (14,08 %) ⁽¹¹⁾. Všechny tři společnosti jsou ovládaný rumunským státem.
- (12) Rumunsko uvádí, že podnik CE Oltenia hraje na rumunském trhu s elektrickou energií důležitou roli. Provoz podniku CE Oltenia je důležitý rovněž z důvodů bezpečnosti a přiměřenosti vnitrostátního energetického systému. Rumunský energetický systém se nachází na východním konci evropského kontinentálního systému a operuje současně na hranicích s Bulharskem, Srbskem, Maďarskem a jihozápadní částí Ukrajiny. Dovozy elektrické energie jsou omezovaly skutečností, že maďarský energetický systém má v dobách největšího zatížení energetický deficit a využívání kapacity v rámci veřejné zakázky na ukrajinských hranicích je podmíněno písemným souhlasem provozovatele přenosové soustavy (PPS) na Ukrajině. Kromě toho je roční bilance zemí v regionu převážně dovoz elektrické energie, a to jak pro členské státy EU, tak i pro země, které nejsou členy EU. Proto kdykoli dojde ve vnitrostátním energetickém systému k energetickému deficitu, jsou zdroje omezeny rovněž v sousedních systémech.
- (13) Rumunsko uvádí, že v případě uzavření zařízení podniku CE Oltenia by existovalo bezprostřední a reálné riziko přerušení základních dodávek elektrické energie, což by mohlo způsobit narušení hospodářství se škodlivými důsledky pro Rumunsko. V této souvislosti analýza ⁽¹²⁾ provedená subjektem OPCOM ⁽¹³⁾ – rumunský organizátor trhu s elektrickou energií a plynem – rovněž ukazuje, že uzavření podniku CE Oltenia by vedlo ke zvýšení průměrné roční ceny elektrické energie na mezidenním trhu a k 70% růstu cen na centralizovaném trhu pro bilaterální smlouvy.
- (14) Kromě toho v květnu 2021 provedl rumunský provozovatel přenosové soustavy, podnik CNETE Transelectrica S.A. (dále jen „Transelectrica“), analýzu přiměřenosti vnitrostátního energetického systému za předpokladu úplného uzavření energetické kapacity podniku CE Oltenia v roce 2022 při současném zachování provozu tří jednotek v Rovinari v roce 2021. Závěr zněl, že vnitrostátní energetický systém by měl zásadní problémy s přiměřeností, jelikož by již dále neměl zdroje nezbytné k pokrytí vnitrostátní spotřeby elektrické energie, a to i při zohlednění maximálního využití přeshraniční kapacity pro dovoz.

⁽⁹⁾ Plán spravedlivé územní transformace pro župu Gorj je vypracován externími konzultanty podporujícími místní samosprávy. Župa Gorj je nejvíce ovlivněna snížením stopy podniku CE Oltenia (z celého regionu).

⁽¹⁰⁾ Lignit je sedimentární hornina představující fosilní palivo tvořené z přirozeně stlačené rašeliny s obsahem uhlí okolo 60 až 70 procent. Těžba lignitu a uhlí mají v rámci nomenklatury hospodářských činností (NACE) různé kódy, konkrétně kódy NACE 0510 (uhlí) a 0520 (lignit).

⁽¹¹⁾ K období leden až březen 2021: Report Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, 2021 1st quarter, <https://www.anre.ro/en/press/newsletter/2021-1st-quarter-newsletter>

⁽¹²⁾ „Analýza dopadu uzavření podniku CE Oltenia na ceny související s mezidenním trhem, vyrovnávacím trhem a centralizovaným trhem pro bilaterální smlouvy pro období let 2019–2030“ byla provedena subjektem OPCOM v roce 2020, a to na žádost ministerstva energetiky.

⁽¹³⁾ OPCOM je rumunský organizátor trhu s plynem a elektrickou energií, který řídí a spravuje trhy pro obchodování s elektrickou energií, jako například mezidenní trh, vnitrodenní trh, organizovaný rámec pro konkurenceschopné obchodování bilaterálních smluv týkajících se elektrické energie prostřednictvím rozšířených veřejných zakázek (PCCB-LE) a prostřednictvím kontinuálního sjednávání (PCCBNC), vyrovnávací trh.

- (15) Dle Rumunska by bankrot podniku CE Oltenia vedl k přímé ztrátě více než 12 000 pracovních míst a s ohledem na velký počet stávajících partnerů v hodnotovém řetězci k významné nepřímé ztrátě pracovních míst.
- (16) Rumunsko dále uvádí, že podnik CE Oltenia je jedním z hlavních dodavatelů technologických doplňkových služeb pro podnik Transelectrica, které jsou dodávány prostřednictvím účasti na aukcích organizovaných provozovatelem přenosové sítě. Jako takový je podnik důležitý pro poskytování doplňkových služeb, pomocí kterých může provozovatel přenosové soustavy nakupovat z rezerv výrobců elektřiny, aby pokryl ztráty v sítích a zajistil tak bezpečnost systému.
- (17) Rumunsko má propojení elektrických sítí s Bulharskem a Maďarskem, jakož i se třetími zeměmi včetně Ukrajiny, která je propojena s Polskem a Srbskem, zatímco Srbsko je zase propojeno s Chorvatskem. Rumunsko pravidelně vyváží a dováží elektrickou energii. Je plánováno nebo prováděno několik projektů společného zájmu pro Unii s cílem zvýšit rumunské propojení s Bulharskem a Srbskem.
- (18) Rumunsko dále uvádí, že dle údajů za rok 2019 měl podnik CE Oltenia obchodní vztahy s přibližně 120 společnostmi ze župy Gorj. Dle účetních rozvah předložených ministerstvu financí za rok 2019 jejich obrat celkově činí přibližně 1 082 milionů RON (přibližně 218 milionů EUR). Podle stejného zdroje měl podnik CE Oltenia v roce 2019 obrat 3 116 milionů RON (přibližně 630 milionů EUR). Dle informací národního statistického úřadu činil obrat všech společností v župě Gorj v roce 2019 přibližně 9 100 milionů RON (přibližně 1 840 milionů EUR). Podnik CE Oltenia a hlavních 120 poskytovatelů tak podporují hospodářství župy zhruba 50 %. Kromě toho téměř polovina obchodních partnerů podniku CE Oltenia (jako například bezpečnostní agentury, poskytovatelé služeb pro těžařské vybavení, přepravu nebo pronájem pracovního vybavení) na podniku závisí v orientačním poměru 70 % až 90 %. [...] (*).
- (19) Dle Rumunska podnik CE Oltenia ovlivnila současná krize COVID-19. Rumunsko uvádí, že jeho hrubý domácí produkt v roce 2020 v porovnání s předchozím rokem klesl o přibližně 4 %. Nejpostiženějšími odvětvími byly služby, stavebnictví a průmysl. Dle Mezinárodní energetické agentury (IEA) ⁽¹⁴⁾ pandemie COVID-19 vedla k obecnému poklesu poptávky po elektrické energii způsobenému dramatickým omezením služeb a průmyslu, zejména během období omezení volného pohybu osob.
- (20) V případě podniku CE Oltenia Rumunsko uvádí, že výroba elektrické energie se snížila z 12,4 TWh na 8,2 TWh, a to v důsledku snížení poptávky po elektrické energii, technické dostupnosti výrobních aktiv a dočasné nezaměstnanosti personálu. Snížení poptávky po elektrické energii vedlo k nižším cenám, zejména na mezidenním trhu, které v určitých chvílích dosáhly nejnižších úrovní za posledních deset let činících méně než 20 EUR/MWh. Kromě toho v důsledku pandemie podnik CE Oltenia utrpěl narušení v rámci hodnotového řetězce, např. zpoždění či zrušení dodávek náhradních dílů a materiálů od dodavatelů, což vedlo k omezení výroby a v některých případech i k jejímu úplnému zastavení. Po obnovení výroby náhradních dílů došlo k obrovskému nárůstu jejich cen, což vedlo ke zrušení smluv. Například cena kovových náhradních dílů se zvýšila o 100 % až 300 %, zatímco cena metanu skokově vzrostla o víc než 700 %. V kontextu krize musel příjemce přijmout bezpečnostní opatření, aby zaměstnanci považovaní za zásadní pokračovali ve své práci bez dalšího přerušení výrobního procesu. V této souvislosti byly pozastaveny smlouvy přibližně 10 % zaměstnanců, což se rovná přibližně 192 500 dnům přerušení činnosti.

2.2 Souvislosti opatření

2.2.1 Podpora na záchranu

- (21) V únoru 2020 Rumunsko oznámilo Komisi svůj plán poskytnout podporu na záchranu ve prospěch podniku CE Oltenia. V době oznámení činily odhadované ztráty za rok 2019 přibližně 1,1 miliardy RON (232 milionů EUR) ⁽¹⁵⁾. Dle Rumunska byly tyto ztráty způsobeny zejména: i) nevybranými dluhy od státem vlastněných insolventních společností; ii) proměnlivými směnnými kurzy u půjček; iii) významným nárůstem cen povolenek na

(*) Důvěrné údaje.

⁽¹⁴⁾ Viz zpráva Mezinárodní energetické agentury „Dopad pandemie COVID-19 na elektrickou energii“: <https://www.iea.org/reports/covid-19-impact-on-electricity>

⁽¹⁵⁾ Směnný kurz pro rozhodnutí o podpoře na záchranu uvedené v poznámce pod čarou 17 činil ke dni 29. ledna 2020 1 RON = 0,20904 EUR.

emise skleníkových plynů („povolenky na emise CO₂“) ⁽¹⁶⁾. Svým rozhodnutím ze dne 24. února 2020 ⁽¹⁷⁾ Komise schválila půjčku na záchranu ve výši 251 milionů EUR ve prospěch podniku CE Oltenia, a to na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, jak je vykládán v pokynech pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (dále jen „pokyny pro podporu na záchranu a restrukturalizaci“) ⁽¹⁸⁾.

2.2.2 Finanční obtíže podniku CE Oltenia a část poskytnuté podpory na restrukturalizaci

- (22) Rumunsko uvádí, že CE Oltenia je podnik v obtížích, jelikož podle vnitrostátního práva splňuje kritéria pro zařazení do kolektivního úpadkového řízení na žádost jeho věřitelů. V důsledku toho podnik CE Oltenia splňoval uvedená kritéria od konce roku 2019 a v době rozhodnutí o podpoře na záchranu mohlo 46 jeho dodavatelů požadovat zahájení insolvenčního řízení. Podnik CE Oltenia nemá kapacitu splatit poskytnutou půjčku na záchranu plus úroky, a má tak povinnost oznámit plán restrukturalizace, jinak se v souladu s vnitrostátním právem automaticky dostane do likvidace.
- (23) Rumunsko tvrdí, že existuje několik důvodů pro finanční obtíže podniku CE Oltenia. První důvod souvisí se skutečností, že podnik CE Oltenia provozuje čtyři staré elektrárny poháněné lignitem těženým v devíti lignitových dolech. Elektrárny vyžadují nákladnou pravidelnou údržbu a investice za účelem dodržování předpisů v oblasti životního prostředí. Druhý důvod souvisí s nedostatkem investičního kapitálu v důsledku vysokých nákladů potřebných pro zajištění dodržování předpisů v oblasti životního prostředí (dodržování předpisů týkajících se ukládání popela a strusky a emisních limitů pro SO₂, NO_x a PM₁₀). Za účelem splnění vnitrostátních a unijních požadavků na ochranu životního prostředí podnik CE Oltenia od roku 2008 investoval přibližně 880 milionů EUR. V důsledku těchto investic nebylo možné financovat investiční programy, jejichž cílem je zvýšit energetickou účinnost, a tudíž snížit náklady na emise CO₂.
- (24) Třetí důvod obtíží pramení ze skutečnosti, že státem vlastněné podniky v Rumunsku vyrábějící energii jsou organizovány dle typu výroby energie v závislosti na používaném palivu, a tudíž se jedná o jednopalivové podniky: vodní energie (Hidroelectrica SA), jaderná energie (Nuclearelectrica SA), fosilní paliva (CE Oltenia). Tento model spolu s prováděním systému povolenek na emise CO₂ vedl ke konkurenční nerovnováze, která znevýhodnila podnik CE Oltenia. Podle stávajícího modelu, v rámci kterého je jediným zdrojem výroby energie podniku CE Oltenia lignit, je pro příjemce nemožné dosáhnout stejných úrovní ziskovosti jako jeho konkurenti, kteří mají nižší mezní náklady na výrobu a pro výrobu energie používají méně znečišťující zdroje, a proto jim vznikají nižší náklady na povolenky na emise CO₂.
- (25) Podnik CE Oltenia má povinnost nejpozději ke dni 30. dubna každého roku odevzdat počet povolenek na emise CO₂ rovnající se celkovému množství emisí skleníkových plynů emitovaných během předchozího kalendářního roku. Nesplnění této povinnosti vede k uložení pokuty ve výši 100 EUR za každý ekvivalent emitované tuny CO₂, za kterou nebyly odevzdány povolenky ⁽¹⁹⁾. Ceny povolenek na emise CO₂ v posledních letech a měsících setrvale rostou, například v září 2021 vystoupaly nad 60 EUR/tunu CO₂ a v prosinci 2021 dosáhly výše 80 EUR/tunu CO₂ ⁽²⁰⁾.
- (26) Kromě toho Rumunsko uvádí, že další důvod finančních problémů podniku CE Oltenia souvisí s jeho strukturou nákladů. Náklady na zaměstnance činily pro rok 2020 39 % celkových provozních nákladů, zatímco výdaje na ochranu životního prostředí, které jsou spojeny především s nákupem povolenek na emise CO₂, představovaly 35 % celkových nákladů. V důsledku této struktury nákladů vykázal podnik každý rok v období let 2014 až 2019 (s výjimkou roku 2017) provozní ztráty.

⁽¹⁶⁾ Zvýšení ceny povolenky na emise CO₂ ze 7 EUR za povolenku v prosinci 2017 na 20 EUR za povolenku v roce 2018 a na více než 27 EUR za povolenku v roce 2019.

⁽¹⁷⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 24. února 2020 C(2020) 1068 final ve věci SA.56250 (2020/N) – Rumunsko – Podpora na záchranu ve prospěch podniku Complexul Energetic Oltenia SA (Úř. věst. C 112, 3.4.2020, s. 1) (dále jen „rozhodnutí o podpoře na záchranu“).

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. C 249, 31.7.2014, s. 1.

⁽¹⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32) (dále jen „směrnice 2003/87/ES“).

⁽²⁰⁾ <https://tradingeconomics.com/commodity/carbon>

2.3 Opatření

- (27) Toto rozhodnutí se týká podpory na restrukturalizaci pro podnik CE Oltenia sestávající z grantu poskytnutého státem ve výši 1 090 milionů EUR, státní záruky za půjčku ve výši 195,8 milionu EUR, kapitálové injekce do podniku CE Oltenia v RON odpovídající až výši 226 milionů EUR, přeměny půjčky na záchranu, ze které se stala podpora na restrukturalizaci, na grant ve výši přibližně 251 milionů EUR a z grantu z modernizačního fondu ⁽²¹⁾ ve výši 895,3 milionu EUR, přičemž se čeká na předložení odpovídajících návrhů Rumunskem a na jejich potvrzení Evropskou investiční bankou nebo případně schválení investičním výborem modernizačního fondu (společně „opatření“). Celková výše poskytnuté podpory činí 2 658,1 milionu EUR. ⁽²²⁾
- (28) Grant ve výši 1 090 milionů EUR bude financovat pořízení nutných povolenek na emise CO₂ v období let 2021–2025, přičemž bude rozdělován každý rok dle potřeb financování, ale nebude zcela korelovat s každoročními výdaji na povolenky na emise CO₂. V březnu 2021 rumunská vláda přijala mimořádné nařízení vlády schvalující grant ve výši přibližně 1,18 miliardy RON (přibližně 241 milionů EUR) pro podnik CE Oltenia za účelem financování nákupu povolenek na emise CO₂. V důsledku toho Rumunsko uvádí, že podnik CE Oltenia dne 26. dubna 2021 splnil povinnosti týkající povolenek na emise CO₂, když dokončil nákup povolenek na emise CO₂ za energii vyrobenou v roce 2020 za celkovou cenu 315 milionů EUR. Jak Rumunsko uvádí, rozdíl ve výši 74 milionů EUR mezi celkovou kupní cenou a grantem byl pokryt z vlastních zdrojů podniku. Grant ve výši 241 milionů EUR je součástí oznámeného grantu ve výši 1 090 milionů EUR a byl financován ze státního rozpočtu prostřednictvím ministerstva energetiky.
- (29) V roce 2022 se plánuje uzavření státem zaručené smlouvy na půjčku ve výši 195,8 milionu EUR, a to za účelem financování provozního kapitálu podniku CE Oltenia ve stejné výši. Rumunské orgány uvádějí, že půjčka bude poskytnuta podle tržních podmínek, které budou v danou chvíli převládat. Očekává se, že odhadovaná celková úroková sazba [...] bude činit přibližně [...] %.
- (30) Kapitálová injekce do podniku CE Oltenia ve výši až 226 milionů EUR bude učiněna prostřednictvím příspěvku poskytnutého ministerstvem energetiky v hotovosti (180 milionů EUR) a v naturáliích (půda s odhadovanou hodnotou 46 milionů EUR).
- (31) Rumunské orgány uvádějí, že půjčka na podporu na záchranu ve výši 251 milionů EUR (viz 21. bod odůvodnění), z které se stala podpora na restrukturalizaci, protože dosud nebyla splacena, bude přeměněna na grant, jakmile Komise schválí plán restrukturalizace.

2.4 Původní plán restrukturalizace pro podnik CE Oltenia

- (32) Dne 4. prosince 2020 Rumunsko oznámilo Komisi plán restrukturalizace („původní plán restrukturalizace“) podporovaný podporou na restrukturalizaci ve výši 1,33 miliardy EUR, která se skládá z podpory na záchranu ve výši 0,25 miliardy EUR, která již byla poskytnuta, další 0,31 miliardy EUR v podobě půjčky zaručené státem a z 0,77 miliardy EUR v podobě státního grantu. Dále bylo plánováno získat dalších 711 milionů EUR ve formě státní podpory z modernizačního fondu za účelem diverzifikace skladby zdrojů energie nahrazením lignitu (převážně) plynem a obnovitelnými zdroji.
- (33) Původní plán restrukturalizace zahrnoval období let 2021 až 2030, avšak období restrukturalizace pokrývalo pouze roky 2021 až 2025. Tento plán restrukturalizace předpokládal, že podnik CE Oltenia v roce 2022 oznámí zisky, do roku 2025 dosáhne návratnosti vloženého kapitálu (dále jen „ROCE“) ve výši [...] % a v roce 2030 dosáhne dlouhodobé konkurenceschopnosti, přičemž ROCE bude v té době činit [...] %.

⁽²¹⁾ Modernizační fond je zvláštní unijní program financování na podporu Bulharska, Česka, Estonska, Chorvatska, Maďarska, Litvy, Lotyšska, Polska, Rumunska a Slovenska v jejich přechodu ke klimatické neutralitě, a to prostřednictvím podpory investic do modernizace energetických systémů a zlepšení energetické účinnosti. Byl zřízen směrnicí 2003/87/ES.

⁽²²⁾ Směnný kurz použitý pro stávající rozhodnutí činí 1 RON = 0,2020 EUR, a to ke dni 21. prosince 2021.

- (34) Původní plán restrukturalizace zahrnoval následující soubor opatření:
- a) technická a technologická opatření, provádění investičního plánu zaměřeného na diverzifikaci skladby zdrojů energie. Plán zahrnoval nahrazení kapacity 1 460 MW ze šesti lignitem poháněných jednotek i) 1 325 MW prostřednictvím dvou plynem poháněných jednotek, ii) 109 MW prostřednictvím osmi fotovoltaických jednotek a iii) 9,9 MW prostřednictvím jednotky na vodní energii. Předpokládalo se uzavření pěti dolů, čímž by se produkce do roku 2025 snížila o polovinu;
 - b) organizační a manažerská opatření za účelem zlepšení procesů nebo IT podpory a zabránění překryvům a neefektivnosti, a to včetně 41 % snížení počtu zaměstnanců nebo jejich přerozdělení;
 - c) opatření na ochranu životního prostředí zahrnující investice nebo dočasnou podporu provozních nákladů, pokud jde o aktiva spojená s těžbou a výrobou energie, a to včetně dodržování předpisů v oblasti životního prostředí (jako například povolenky na emise CO₂ a náklady na dodržování předpisů týkajících se popela, NO_x, SO₂);
 - d) finanční opatření zahrnující optimalizaci nákladů na bankovní úvěry, vyřazení nebo prodej stávajících sekundárních aktiv, avšak s výjimkou jakéhokoli významného odprodeje aktiv, které by mohly být provozovány jako samostatné podniky a přinášet příjmy z prodeje na podporu plánu.
- (35) Podnik CE Oltenia předpokládal, že v letech 2022 a 2023 jako zdroje energie postupně přidá výrobu energie z fotovoltaiky a vodních zdrojů. Předpokládalo se, že ke skutečnému poklesu prodeje energie z lignitu dojde v roce 2026, kdy budou v podnicích SE Turceni a SE Ișalnița nainstalovány dvě jednotky poháněné zemním plynem, což by vedlo ke skladbě zdrojů energie v podobě 41 % lignitu, 53 % plynu a zbytku z fotovoltaických a vodních zdrojů.
- (36) Očekávané finanční zdroje potřebné na pokrytí nákladů na restrukturalizaci do konce roku 2025 činily [...] EUR, z čeho měl podnik CE Oltenia údajně přispět částkou ve výši [...] EUR z vlastních prostředků. Vlastní příspěvek podniku CE Oltenia by činil 42 % celkových nákladů na restrukturalizaci, pokud by bylo zohledněno případné financování z modernizačního fondu, a 53 % bez případného financování z modernizačního fondu. Hlavními zdroji vlastního příspěvku podniku CE Oltenia měly být i) příjmy plynoucí z prodeje elektrické energie na centralizovaných trzích OPCOM v celkové výši [...] EUR, kterých mělo být dosaženo v období let 2020 až 2025, ii) příjmy z bilaterálních dlouhodobých dohod o nákupu elektřiny (dále jen „PPA“), což jsou dlouhodobé smlouvy o délce více než dva roky, a to ve výši [...] EUR a iii) prodej aktiv v hodnotě [...] EUR.
- (37) Ze všech akcionářů podniku CE Oltenia měl k restrukturalizaci podniku CE Oltenia přispět pouze stát (buď finančními prostředky, nebo absorbováním ztrát) a žádný z věřitelů podniku CE Oltenia se neměl podílet na sdílení nákladů.
- (38) Byla předpokládána následující opatření k omezení narušení hospodářské soutěže: i) outsourcing prostřednictvím převedení skupiny pro kombinovanou výrobu energie S.E. Craiova II na obec (skupina vyrábí převážně tepelnou energii pro město Craiova) a ii) uzavření energetických skupin nebo těžebních dolů dle harmonogramu, což by v období let 2020 až 2025 vedlo ke snížení nainstalované kapacity založené na lignitu o 1 605 MW (45 % kapacity založené na lignitu do konce roku 2025). Celková výrobní kapacita podniku CE Oltenia by se však významně nezměnila, jelikož bylo předpokládáno, že ztráta výrobní kapacity založené na lignitu by byla vykompenzována instalací nových fotovoltaických energetických jednotek a energetických jednotek založených na vodní energii. Původní plán restrukturalizace dále předpokládal, že některé těžební doly by byly uzavřeny nebo zakonzervovány, zejména z důvodů neefektivity, snížení poptávky nebo vyčerpání zásob lignitu. Plán ukončení těžební kapacity předpokládal snížení výroby lignitu přibližně o 3 700 000 tun (26 % do konce roku 2026).

2.5 Důvody pro zahájení formálního vyšetřovacího řízení

- (39) Jelikož Komise měla pochybnosti, zda bude oznámená podpora na restrukturalizaci splňovat podmínky slučitelnosti s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, jak jsou stanoveny v pokynech pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, rozhodla se zahájit formální vyšetřovací řízení, a to zejména z následujících důvodů:

2.5.1 Pochybnosti ohledně vhodnosti podpory

- (40) Dle rozhodnutí o zahájení řízení⁽²³⁾ by poskytnutí podpory na restrukturalizaci v podobě významného (neúročeného) grantu ve výši 768 milionů EUR neumožnilo státu, jednat jako poskytovatel podpory, mít prospěch z výhod úspěšné restrukturalizace, a proto by se nejednalo o vhodný finanční nástroj. Dále by grant státu podniku CE Oltenia vedl k tomu, že by menšinoví akcionáři podniku CE Oltenia (kteří neposkytli podobné nevratné finanční nástroje) rovněž měli nepřímý prospěch z grantu, a to prostřednictvím případného navýšení hodnoty jejich podílů, aniž by přispěli k nákladům na restrukturalizaci. Plánovaný grant by neumožnil řádné protiplnění pro stát, jak vyžadují pokyny pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, ani by státu neumožnil, aby si sám přivlastnil související výhody grantu financujícího plán.

2.5.2 Pochybnosti ohledně přítomnosti opravdového a skutečného vlastního příspěvku příjemce nezahrnujícího podporu a ohledně přítomnosti a účinnosti sdílení nákladů

- (41) Předběžné posouzení původního plánu restrukturalizace ukázalo, že z údajného vlastního příspěvku ve výši [...] EUR může být za opravdovou a skutečnou považována maximálně částka [...] EUR. V případě zůstatkové částky Rumunsko spoléhalo na očekávané příjmy z prodeje elektrické energie na centralizovaných trzích OPCOM v období 2021–2025, které nebyly ani opravdové, ani skutečné, jelikož pro roky 2022–2025 neexistovaly žádné pevné závazky. Maximální doba trvání kupních smluv uzavřených na centralizovaných trzích OPCOM činila pouze 1,5 roku. Ačkoli Rumunsko uvedlo, že se nachází v procesu aktualizace svých právních předpisů, aby mohli aktéři na centralizovaných trzích OPCOM uzavírat smlouvy delšího trvání, stále bylo třeba posoudit slčitelnost těchto změn s právními předpisy Unie v oblasti dodávek elektrické energie. Kromě toho se Rumunsko spoléhalo na případné uzavření bilaterálních dohod o nákupu elektřiny, které byly diskutovány s energeticky náročnými uživateli a u nichž se očekávalo, že během období restrukturalizace povedou k příjmům ve výši [...] EUR. Rumunsko však nemohlo předložit žádné důkazy o těchto dohodách, které by zajistily skutečné financování původního plánu restrukturalizace⁽²⁴⁾.
- (42) Vlastní příspěvek podniku CE Oltenia by maximálně činil pouze 42 % nákladů na restrukturalizaci, a to i za předpokladu, že by v rozporu s 63. bodem pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci očekávané budoucí výnosy z pravidelných prodejů a očekávané zisky představovaly zdroj opravdového a skutečného vlastního příspěvku, protože, jak Komise vysvětlila, případné zdroje z rozpočtu modernizačního fondu by se kvalifikovaly jako státní podpora, a proto nemohou být kvalifikovány jako vlastní zdroje podniku CE Oltenia nezahrnující podporu⁽²⁵⁾.
- (43) Původní plán restrukturalizace nepodpořil žádný tržní investor nebo věřitel. Za prvé banky neposkytly žádné prohlášení o záměru, v němž by souhlasily s předběžným financováním plateb souvisejících s budoucími dodávkami elektrické energie od podniku CE Oltenia, přičemž očekávané výnosy z této činnosti představují téměř celý vlastní příspěvek podniku CE Oltenia. Za druhé žádná banka ani tržní investor nevyjádřili svůj zájem podporovat nebo financovat část investic do přechodu z lignitu na zemní plyn nebo výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů. Za třetí nebyly předloženy žádné důkazy, že by plán podporovali případní externí investoři nebo banky, nebo že by v přiměřeném časovém rámci k takovým jednáním došlo. Přestože Rumunsko jako další zdroj financování navrhlo rovněž prodej aktiv podniku CE Oltenia a odhadovalo, že tento prodej by přinesl příjmy ve výši 2 miliony EUR, proces prodeje těchto aktiv nebyl zahájen⁽²⁶⁾.
- (44) Rumunsko navíc uznalo, že menšinoví akcionáři podniku CE Oltenia (zejména fond Fondul Proprietatea SA) ani jeho věřitelé by neposkytli odpovídající sdílení nákladů v jakékoli podobě⁽²⁷⁾.

2.5.3 Pochybnosti ohledně obnovení dlouhodobé životaschopnosti a restrukturalizace v přiměřené lhůtě

- (45) Ačkoli formální doba trvání původního plánu restrukturalizace bylo období let 2021–2025, první významně kladné kumulované čisté hospodářské výsledky ve výši přibližně [...] EUR byly očekávány až po období restrukturalizace, v období let 2026–2030. Dle původního plánu restrukturalizace by podnik CE Oltenia mohl do roku 2025 dosáhnout návratnosti vloženého kapitálu ve výši 4,3 %, což je mnohem méně, než kolik obecně činí tržní odměna nebo náklady alternativních příležitostí kapitálu vloženého formou injekce do rumunských společností. Kromě toho již tak nízká ziskovost podniku CE Oltenia byla uměle navýšena provozními dotacemi ze státní podpory. A konečně

⁽²³⁾ 45. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽²⁴⁾ 47. až 49. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽²⁵⁾ 53. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽²⁶⁾ 50. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽²⁷⁾ 52. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

předpokládané výsledky podniku CE Oltenia byly založeny na optimistických předpokladech ohledně externích faktorů, jako například, že ceny povolenek na emise CO₂ zůstanou během období restrukturalizace relativně stejné, navzdory prudkému nárůstu těchto cen v období 2018–2019. Zatímco projekce podniku CE Oltenia očekávaly, že ceny povolenek na emise CO₂ se budou pohybovat v rozmezí od [...] v roce 2020 do [...] v roce 2030, ke dni 24. ledna 2021 cena činila již [...]. Komise proto měla pochybnosti, že měl původní plán restrukturalizace odpovídající dobu trvání a že by na konci období restrukturalizace vedl k obnovení životaschopnosti podniku CE Oltenia, protože nebylo zjevné, že by podnik CE Oltenia přinesl dostatečnou návratnost a že by byl schopen udržet se bez další podpory na trhu ⁽²⁸⁾.

2.5.4 Pochybnosti ohledně přítomnosti a účinnosti smysluplných opatření k omezení narušení hospodářské soutěže

- (46) Co se týče outsourcingu kombinovaných jednotek podniku S.E. Craiova II jejich převedením na obec Craiova, forma a rozsah tohoto outsourcingu nebyly jasné. I kdyby k takovému outsourcingu jakožto kapitálovému příspěvku ke společnému podniku mezi podnikem CE Oltenia a společností vlastněnou místní radou obce Craiova došlo, umožnilo by to podniku CE Oltenia a státu ponechat si v tomto společném podniku kontrolu. To by mařilo smysl odprodeje jakožto opatření k omezení narušení hospodářské soutěže, jelikož by to ani neposílilo hospodářskou soutěž, ani by to nevytvářelo příznivé podmínky pro vstup nových konkurentů na trh, rozrůstání stávajících malých konkurentů nebo přeshraniční činnost ⁽²⁹⁾.
- (47) Dále co se týče snížení výrobní kapacity podniku CE Oltenia (z hlediska uzavření jednotek spalujících lignit) a uzavření lignitových dolů, celková odpovídající ztráta výrobní kapacity podniku CE Oltenia by byla do značné míry kompenzována instalací nových výrobních kapacit. Proto by se celková výrobní kapacita podniku CE Oltenia významně nezměnila ⁽³⁰⁾. Těžba lignitu by do konce roku 2024 stoupla a pod úroveň z roku 2020 by klesla až v roce 2026. Plynem poháněné jednotky by byly v provozu až v roce 2026, čímž by bylo snížení objemu těžby lignitu z hlediska snížení kapacity bezvýznamné ⁽³¹⁾.
- (48) A konečně Rumunsko nenavrhlo dodatečná opatření upravující chování, kromě toho, že by omezilo podnik CE Oltenia, pokud jde o nákup akcií v jiných podnicích během období restrukturalizace, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné k zaručení jeho dlouhodobé životaschopnosti, a pokud jde o využívání podpory jako propagace při prodeji jeho výrobků ⁽³²⁾.

3. PŘIPOMÍNKY OSTATNÍCH STRAN

- (49) V průběhu formálního vyšetřovacího řízení Komise obdržela připomínky od následujících třetích stran: Evropský úřad pro životní prostředí (EEB) ⁽³³⁾, organizace Bankwatch Romania / ClientEarth ⁽³⁴⁾ a Greenpeace ⁽³⁵⁾. Vzhledem k tomu, že žádná z těchto třetích stran nebyla schopna prokázat, že je zúčastněnou stranou ve smyslu čl. 1 písm. h) nařízení Rady (EU) 2015/1589 ⁽³⁶⁾, Komise s těmito připomínkami nakládá jako s tržní informací.

3.1 Evropský úřad pro životní prostředí (EEB)

- (50) Úřad EEB vznesl námitku k využití státní podpory k dodržení právních předpisů Unie, pokud jde o emise CO₂, popela, NO_x a SO₂. Dle jeho názoru by tím byla porušena zásada, že podpora nemůže být udělena za účelem splnění norem Unie, zejména povinností podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ⁽³⁷⁾ týkajících se úrovně emisí a používání nejlepších dostupných technik (BAT). Vyloučení investic ze státní podpory za účelem

⁽²⁸⁾ 56. až 60. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽²⁹⁾ 63. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽³⁰⁾ 64. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽³¹⁾ 65. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽³²⁾ 66. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽³³⁾ Úřad EEB předložil své připomínky dne 15. dubna 2021.

⁽³⁴⁾ Organizace Bankwatch Romania a ClientEarth předložily své připomínky dne 15. dubna 2021.

⁽³⁵⁾ Organizace Greenpeace předložila své připomínky dne 19. dubna 2021.

⁽³⁶⁾ Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽³⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17).

splnění *acquis* Unie v oblasti životního prostředí je rovněž v souladu s pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky ⁽³⁸⁾. Toto nebylo v případě podniku CE Oltenia splněno, jelikož dle úřadu EEB bylo splnění emisních limitů pro znečišťování ovzduší součástí samotného původního plánu restrukturalizace.

- (51) Úřad EEB rovněž vyjádřil obavy ohledně toho, že podnik CE Oltenia v posledních letech nedodržoval emisní normy (NO_x, SO₂, částice atd.). Úřad EEB upozornil, že lignitové elektrárny podniku CE Oltenia přesáhly úroveň emisí v rámci režimu stanoveného směrnicí 2010/75/EU ⁽³⁹⁾.
- (52) Úřad EEB dále uvedl, že podnik CE Oltenia může vždy uzavírat bilaterální smlouvy za pevné ceny, ale žádný soukromý podnik by nesouhlasil se smlouvou, která by ho nutila přepřáčet elektrickou energii vyrobenou z drahých fosilních paliv. Vzhledem k absenci zájmu tržních investorů by jakékoli bilaterální smlouvy s jinými veřejnými společnostmi nesplňovaly zásadu „investora v tržním hospodářství“ a s největší pravděpodobností by představovaly státní podporu.
- (53) Úřad EEB rovněž upozornil, že podnik CE Oltenia by zůstal zablokován ve fosilních palivech dlouho po roce 2026, v důsledku čehož je vysoce sporné, že by byl takový plán restrukturalizace s ohledem na rostoucí ceny CO₂ ve střednědobém horizontu životaschopný.

3.2 Bankwatch Romania / ClientEarth

- (54) Organizace Bankwatch a ClientEarth uvedly, že provozní podpora na náklady za účelem souladu v oblasti životního prostředí porušuje právní předpisy EU v oblasti životního prostředí a neusnadňuje rozvoj hospodářské činnosti, jak vyžaduje judikatura týkající se čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU (rozsudek ve věci Rakousko v. Komise ⁽⁴⁰⁾).
- (55) Organizace Bankwatch rovněž poznamenala, že původní plán restrukturalizace podniku CE Oltenia nebyl v souladu s cestou Rumunska k dekarbonizaci, nestanovoval lhůtu pro vyřazení lignitu z výroby energie v rámci podniku CE Oltenia, a tudíž dostatečně neřešil důvody ztrát podniku prostřednictvím opuštění ztrátových činností.
- (56) A konečně organizace Bankwatch uvedla, že plán restrukturalizace byl založen na nerealistických předpokladech ohledně budoucích cen povolenek na emise CO₂, konkrétně za předpokladu, že tyto ceny zůstanou během období restrukturalizace relativně stabilní. Dle emisních prognóz organizace Bankwatch by měly celkové náklady, které mají být podnikem CE Oltenia uhrazeny za emise CO₂ v období mezi lety 2021 a 2030, činit celkem 4,76 miliardy EUR, což vysoce přesahuje prognózy podniku CE Oltenia.

3.3 Greenpeace

- (57) Organizace Greenpeace zjistila, že skutečnost, že se podnik CE Oltenia nadále spoléhá na výrobu elektrické energie z lignitu, je v rozporu s politikami a cíli Unie, jak jsou stanoveny v Zelené dohodě pro Evropu. Organizace Greenpeace uvedla, že státní podpora na nákup povolenek na emise CO₂ by porušovala právní předpisy Unie, zejména zásadu „znečišťovatel platí“ zakotvenou v čl. 191 odst. 2 SFEU a ve směrnici 2003/87/ES, která vyžaduje, aby provozovatelé platili za CO₂, který vypouštějí.
- (58) Dle analýzy veřejně dostupných informací týkajících se původního plánu restrukturalizace provedené organizací Greenpeace by celkové roční emise podniku CE Oltenia vzrostly ze 7 Mt CO₂/rok v roce 2020 na přibližně 9 Mt CO₂/rok v roce 2030. Toto by bylo v rozporu se stávajícími politikami Unie v oblasti klimatu a energetiky a mělo by to přímé negativní dopady na provozní náklady podniku CE Oltenia (z nichž velkou část tvoří náklady na povolenky na emise CO₂).

⁽³⁸⁾ Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (Úř. věst. C 200, 28.6.2014, s. 1).

⁽³⁹⁾ Toto se týká zejména (ne)splnění závěrů referenčního dokumentu o BAT (BREF) pro velká spalovací zařízení přijatých v rámci směrnice o průmyslových emisích. Jak uvádí úřad EEB, rumunská vláda získala časově omezené výjimky týkající se úrovně NO_x.

⁽⁴⁰⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. září 2020, Rakousko v. Komise, C-594/18 P, EU:C:2020:742, body 20, 44–45, 100 a 119.

4. PŘIPOMÍNKY RUMUNSKA

- (59) Jako odpověď na pochybnosti Komise Rumunsko významně upravilo původní plán restrukturalizace a podporu plánovanou na podporu tohoto plánu. Pro snazší prezentování jsou připomínky Rumunska rozděleny do tří částí odpovídajících komentářům k hlavním pochybnostem vzneseným Komisí v rozhodnutí o zahájení řízení, komentářům třetích stran a popisu revidovaného plánu restrukturalizace a podpory na restrukturalizaci.

4.1 Komentáře k pochybnostem vzneseným v rozhodnutí o zahájení řízení

- (60) Rumunsko poskytlo své připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení ⁽⁴¹⁾; Rumunsko nezpochybnilo obavy vznesené v rozhodnutí o zahájení řízení a předložilo revidovaný plán restrukturalizace. Klíčové prvky revidovaného plánu restrukturalizace byly následující: i) uzavření kapacit pro získávání lignitu dříve, než bylo uvedeno v původním plánu restrukturalizace, což by vedlo ke snížení ročních emisí CO₂ a k dosažení ziskovosti počínaje rokem 2026; ii) nové investice do plynových a fotovoltaických výrobních jednotek modelovaných za použití konceptu zvláštních účelových jednotek (SPV), přičemž podnik CE Oltenia by si ponechal 70 % a 30 % by bylo otevřeno pro jiné strategické nebo finanční investory; iii) úsilí směrem k uzavření závazných dohod tvořících základ vlastního příspěvku, jako jsou kupní smlouvy, financování od bank a kapitál od soukromých investorů, a iv) jednání s fondem Fondul Proprietatea s cílem přimět ho k tomu, aby přispěl k nákladům na restrukturalizaci podniku, nebo případně prozkoumání možnosti oslabit účast fondu na navýšení základního kapitálu ze strany státu.
- (61) Rumunsko zdůraznilo strategický význam podniku CE Oltenia pro bezpečnost vnitrostátních dodávek energie. Rumunsko uvedlo, že si nemůže dovolit uzavření více lignitových kapacit dříve, než je stanoveno v revidovaném plánu restrukturalizace, a to z důvodů bezpečnosti a přiměřenosti vnitrostátního energetického systému, jak je podpořeno analýzou vypracovanou podnikem Transelectrica (jak je uvedeno ve 14. bodu odůvodnění). Zdůraznilo obtížnost a komplexnost procesu restrukturalizace pro výrobce elektrické energie využívajícího jediné palivo v rámci zrychleného přechodu od lignitových elektráren, a to v situaci, kdy daný výrobce nese významné náklady na restrukturalizaci, je významně zasažen rostoucími náklady na CO₂ a omezen požadavkem na zachování výrobní kapacity, která zajišťuje bezpečnost vnitrostátní energetické sítě. Rumunsko dodalo, že nahrazení kapacit podniku CE Oltenia dovezenou energií by Rumunsko vystavilo vysokému riziku, jelikož jeho sousední členské státy jsou převážně země dovážející energii (17. bod odůvodnění).
- (62) V červnu 2021 Rumunsko předložilo další analýzu, která představuje doplněk k dříve předložené analýze a která byla provedena podnikem Transelectrica v květnu 2021, zdůrazňující, že:
- a) při zohlednění investičních nejistot, pokud jde o nové elektrárny v Rumunsku, extrémně nízké korelace mezi výrobou ve větrných elektrárnách a spotřebou v Rumunsku a regionálního kontextu dovozů elektrické energie, a za účelem zajištění přijatelné úrovně národní, ale rovněž regionální energetické bezpečnosti v období let 2021–2025 s výhledem až do roku 2030, bylo nutné zachovat ve stávajících elektrárnách podniku CE Oltenia poháněných lignitem komerční provoz alespoň 1 500 MW. Vyřazení těchto lignitem poháněných elektráren z provozu by vyžadovalo souběžné navýšení instalovaného výkonu elektráren na zemní plyn;
 - b) uvedení dvou plynových turbín s kombinovaným cyklem (CCGT) do provozu, jedné v elektrárně Ișalnița (850 MW) a jedné v elektrárně Turceni (475 MW), by vedlo k navýšení dostupnosti elektrické energie v energetickém systému v objemu přibližně 4,4 TWh/rok, což by vedlo k menšímu a snadněji říditelnému energetickému deficitu, a to včetně termínu, na který bylo plánováno uzavření jednotky 1 jaderné elektrárny Cernavoda.

4.2 Komentáře k připomínkám třetích stran

- (63) V odpovědi na připomínku úřadu EEB, že jakékoli bilaterální smlouvy podniku uzavřené podnikem CE Oltenia s jinými veřejnými společnostmi by nesplňovaly „zásadu investora v tržním hospodářství“, Rumunsko uvedlo, že smlouvy podniku CE Oltenia jsou uzavírány na platformách OPCOM, a tudíž jsou založeny na trhu.

⁽⁴¹⁾ Dokumenty předložené Rumunskem dne 8. března 2021.

- (64) Co se týče odhadů celkových nákladů na povolenky na emise CO₂, Rumunsko objasnilo, že v rámci revidovaného plánu restrukturalizace bude předložen vylepšený scénář, který bude zohledňovat nejnovější tržní hodnoty. Pokud jde o připomínky organizace Greenpeace, že se celkový objem emisí zvýší, Rumunsko navíc uvedlo, že v revidovaném plánu restrukturalizace, který později předloží, se roční emise CO₂ sníží z 8,6 Mt v roce 2021 na 2,6 Mt v roce 2027.
- (65) V odpovědi na komentáře organizací Bankwatch a ClientEarth týkajících se odstranění produkce lignitu Rumunsko uvedlo, že podnik CE Oltenia by opatření pro zlepšení energetické účinnosti prováděl prostřednictvím nahrazení lignitových jednotek novými plynovými jednotkami a jednotkami založenými na obnovitelných zdrojích.

4.3 Revidovaný plán restrukturalizace ze dne 24. června 2021

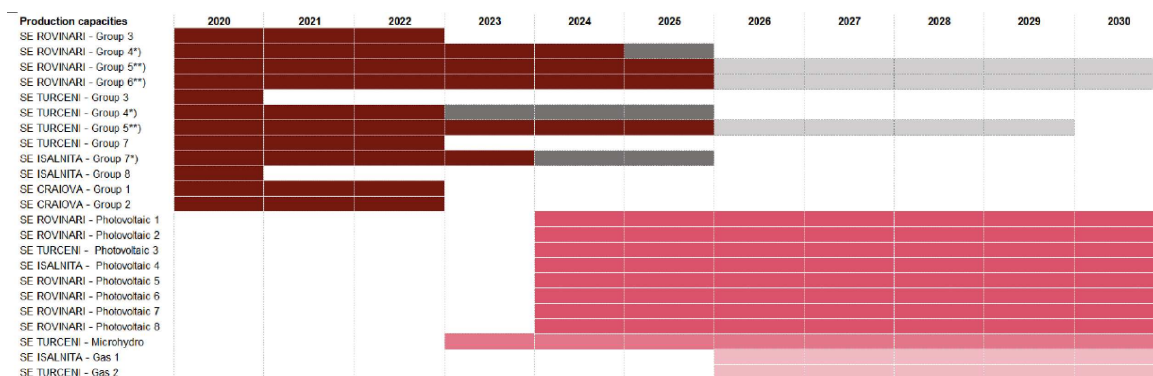
- (66) Dne 24. června 2021 Rumunsko předložilo Komisi revidovaný plán restrukturalizace a následně poskytlo další aktualizace plánu a dodatečné informace.
- (67) Revidovaný plán restrukturalizace je založen na plánu dekarbonizace, v němž si Rumunsko klade za cíl nahradit výrobu elektrické energie založenou na lignitu elektrickou energií vyrobenou ze zemního plynu a obnovitelných zdrojů (fotovoltaické a vodní zdroje), které jsou méně nákladné z hlediska povolenek na emise CO₂. Období restrukturalizace v rámci revidovaného plánu restrukturalizace pokrývá období od začátku roku 2021 do konce roku 2026. Plán stanoví různá provozní opatření, která mají být provedena během období restrukturalizace a která začal podnik CE Oltenia provádět v lednu 2021.

4.3.1 Popis restrukturalizačních provozních opatření

- (68) Revidovaný plán restrukturalizace zahrnuje technická a technologická opatření, organizační a manažerská opatření, opatření na ochranu životního prostředí a finanční opatření.
- (69) První pilíř souvisí s technickými a technologickými opatřeními, jejichž cílem je diverzifikace skladby energetických zdrojů Rumunska prostřednictvím nahrazení jednotek poháněných lignitem fotovoltaickými a plynovými elektrárnami.
- (70) Jedním z opatření v rámci prvního pilíře je uzavření stávajících energetických jednotek a těžebních dolů nebo jejich zakonzervování jakožto rezerv. Plán uvádí tři fáze ukončení výroby elektrické energie založené na lignitu s komerčním konečným datem dne [...]. V průběhu prvního přechodného období [...] by došlo ke snížení kapacity z [...] MW na [...] MW. V průběhu druhého přechodného období [...] by došlo k dalšímu snížení kapacity v objemu [...]. V období [...].
- (71) Odhadovaný časový plán pro uvedení nových výrobních kapacit do provozu předpokládá, že do roku 2024 bude v provozu osm fotovoltaických parků, do roku 2023 jedna vodní mikroelektrárna a do poloviny roku 2026 zahájí svůj provoz dva bloky na výrobu elektrické energie poháněné zemním plynem. V roce 2023 by nainstalovaná kapacita plánovaných méně znečišťujících nových výrobních zařízení představovala pouze 0,6 % celkové nainstalované kapacity podniku CE Oltenia, přičemž tato kapacita bude vyráběna vodní elektrárnou. V roce 2026 by celková výroba nových zařízení dosáhla 56 %, z nichž by bylo 36 % vyráběno plynovými zařízeními, 20 % fotovoltaickými parky a 0,4 % by pocházelo z vodní elektrárny.
- (72) Celková nainstalovaná kapacita nových výrobních kapacit by činila přibližně 2 060 MW, z čehož by 1 325 MW připadlo na plyn, 735 MW na fotovoltaiku a 9,9 MW na vodní zdroje. Čistá dostupná kapacita při zohlednění faktoru průměrného využití fotovoltaických parků v hodnotě [...] % by činila [...] MW, z čehož by [...] MW připadlo na plyn a [...] MW na fotovoltaiku. Prostřednictvím scénáře zvláštních účelových jednotek (viz 110. bod odůvodnění a následující) s účastí podniku CE Oltenia v rozmezí [...] % bude pro tržní konkurenty otevřena čistá dostupná kapacita v objemu přibližně [...] MW. Čistá dostupná kapacita podniku CE Oltenia tak klesne z [...] MW na přibližně [...] MW. Tabulka 2 uvádí časový plán uzavření stávajících elektráren a uvedení nových elektráren do provozu.

Tabulka 2

Časový plán uzavření/zakonzervování stávajících kapacit a uvedení nových kapacit do provozu

Zdroj: Plán restrukturalizace ze dne 24. června 2021

Pozn.: stávající kapacita v MW v 9. bodě odůvodnění; šedá barva značí rezervní kapacitu, jak je uvedeno v 70. bodě odůvodnění.

- (73) Do [...] budou veškeré elektrárny vlastněné podnikem CE Oltenia, které jsou poháněny lignitem, buď definitivně uzavřeny, nebo zachovávány v provozu, ale nebudou se aktivně podílet na pravidelných dodávkách. Jedná se o zrychlený časový plán v porovnání s časovým plánem stanoveným v původním plánu restrukturalizace, dle kterého se očekávalo, že [...] energetických jednotek bude pokračovat v provozu do [...]. Co se týče těžebních dolů, [...]. To znamená zrychlený časový plán v porovnání s původním plánem restrukturalizace, dle kterého se předpokládalo, že [...] těžebních dolů bude uzavřeno až [...].
- (74) Kromě toho plán restrukturalizace částečně přispěje k dosažení milníků v oblasti vyřazování z provozu stanovených v národním plánu pro oživení a odolnost Rumunska ⁽⁴²⁾. Kapacity, které mají být v období let 2023–2025 vyřazeny z provozu, jsou uvedeny jako příklady, aniž by tím byla dotčena míra podrobnosti nebo obsah vyžadovaný plánem pro oživení a odolnost, a nemohou být vykládány tak, že upravují milníky a cíle stanovené v daném plánu, ani chápány jako potvrzení, že milníky jsou upraveny nebo splněny ⁽⁴³⁾.
- (75) Druhý pilíř plánu souvisí s organizačními a manažerskými opatřeními, která mimo jiné zahrnují snížení počtu zaměstnanců a jejich přemístění. Uzavření výrobních zařízení během období 2021–2026 by vedlo jak k propuštění, tak z přerozdělení zaměstnanců. Podnik CE Oltenia měl na konci roku 2020 [...] zaměstnanců; očekává se, že jejich počet se bude postupně snižovat o [...] % (oproti [...] % předpokládaným v původním plánu restrukturalizace), a v roce 2026 dosáhne [...]. Hlavními dvěma způsoby, jak dosáhnout snížení počtu zaměstnanců, by bylo propouštění v důsledku uzavření zařízení (počet zaměstnanců propuštěných mezi lety 2021 a 2026 by činil [...]) a předčasný odchod do důchodu. Odhadovaný počet zaměstnanců potřebných k provozování nových fotovoltaických a plynových zařízení je [...] a všichni by byli převzati z řad stávajících zaměstnanců podniku CE Oltenia. Proto [...].
- (76) Třetí pilíř plánu se skládá z opatření na ochranu životního prostředí. Ta zahrnují převážně opatření k zajištění splnění každoročních povinností týkajících se emisí CO₂ ⁽⁴⁴⁾. Dále by diverzifikace skladby zdrojů energie měla pozitivní dopad na úroveň emisí CO₂ z výroby elektrické energie, jelikož emise elektráren na zemní plyn (a v ještě větší míře fotovoltaických elektráren) jsou nižší než emise lignitových elektráren, a proto počínaje rokem 2026 budou emise CO₂ nižší než emise na začátku období restrukturalizace.

⁽⁴²⁾ Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 3. listopadu 2021 o schválení posouzení národního plánu pro oživení a odolnost Rumunska (dosud nezveřejněno).

⁽⁴³⁾ Dne 24. ledna 2022 Rumunsko znovu potvrdilo závazky týkající se národního plánu pro oživení a odolnost, pokud jde o vyřazení kapacit vyrábějících elektrickou energii založených na uhlí z provozu (lignit a černé uhlí), a zdůraznilo, že prováděcí opatření, jakož i kalendář postupného vyřazování z provozu a ekologizace, budou součástí zákona o dekarbonizaci, který bude dokončen ve druhém čtvrtletí roku 2022, jak je stanoveno v plánu.

⁽⁴⁴⁾ Dle rozhodnutí rumunské vlády č. 780/2006 o obchodování s emisemi skleníkových plynů.

- (77) Kromě toho podnik CE Oltenia během období restrukturalizace plánuje provést následující investice ve prospěch ochrany životního prostředí: i) práce na zvýšení úložišť strusky a popela a ii) práce na snížení emisí NO_x, SO₂, jakož i prachu ze spalín, a to na limity stanovené vnitrostátními právními předpisy.
- (78) Čtvrtý pilíř plánu se týká finančních opatření, která zahrnují zejména náklady na bankovní úvěry a náklady související se zřízením zvláštních účelových jednotek. Finanční náklady (provize a úroky) související se stávajícími úvěry pro období 2021–2026 by činily [...] EUR. Pro období 2022–2025 výdaje na úroky a provize související s nasmlouvanými úvěry v porovnání s původním plánem restrukturalizace vzrostly, protože se do nich promítají zvýšené úrokové sazby předešlých úvěrů. Náklady na restrukturalizaci zahrnují rovněž částku přibližně [...] EUR v podobě úroků souvisejících s novými úvěry, které by byly hrazeny v průběhu období restrukturalizace. Další kategorie nákladů v rámci finančních opatření souvisí s vytvořením zvláštních účelových jednotek a zahrnují náklady na provedení studií proveditelnosti, získání urbanistických osvědčení, povolení v oblasti životního prostředí a schválení technických propojení.

4.3.2 *Financování plánu restrukturalizace*

4.3.2.1 Náklady na restrukturalizaci

- (79) Rumunsko uvádí, že náklady na restrukturalizaci související s prováděním restrukturalizačních opatření a náklady, u nichž se očekává, že během období restrukturalizace v letech 2021–2026 vzniknou, činí 3,94 miliardy EUR včetně příspěvku investora. Z toho přibližně 1,52 miliardy EUR souvisí s rozvojem fotovoltaických parků, energetických bloků na zemní plyn, jakož i s obnovou a modernizací vodní mikroelektrárny; přibližně 48 milionů EUR s uzavřením/zakonzervováním kapacit na výrobu lignitu; přibližně 210 milionů EUR s investicemi do stávajících aktiv (jako investice do obnovy starého vybavení); dalších přibližně 67 milionů EUR s organizačními a manažerskými opatřeními (většina z této částky případně na restrukturalizaci pracovníků); přibližně 1,77 miliardy EUR s pořizováním povolenek na emise CO₂; přibližně 60 milionů EUR s finančními opatřeními (zejména úvěry) a přibližně 259 milionů EUR s likviditou potřebnou k pokrytí minimálních stávajících výdajů na podporu činnosti podniku.

4.3.2.2 Zdroje financování restrukturalizačních opatření

a) Veřejné financování

- (80) Rumunský stát by restrukturalizaci podniku CE Oltenia podpořil částkou do výše přibližně 1,76 miliardy EUR, která by měla podobu grantu ve výši 1 090 milionů EUR, státní záruky za půjčku ve výši 195,8 milionu EUR a kapitálové injekce ve výši 226 milionů EUR (v měně RON), jakož i přeměny půjčky na záchranu na grant ve výši přibližně 251 milionů EUR (viz 27. bod odůvodnění). Další podpora ve výši 895,3 milionu EUR by měla být vyplacena z modernizačního fondu ⁽⁴⁵⁾, přičemž se čeká na předložení odpovídajících investičních návrhů Rumunskem a na jejich potvrzení Evropskou investiční bankou nebo případně investičním výborem modernizačního fondu. Celková předpokládaná částka podpory na restrukturalizaci pro podnik CE Oltenia by tak činila 2 658,1 milionu EUR, z čehož 492 milionů EUR již bylo poskytnuto (konkrétně 251 milionů EUR podpory na záchranu a grant ve výši 241 milionů EUR, který je součástí grantu ve výši 1 090 milionů EUR, viz 28. bod odůvodnění).
- (81) Modernizační fond rozlišuje mezi prioritními investicemi a investicemi, které nejsou prioritní. V případě prioritních investic může být z modernizačního fondu financováno až 100 % hodnoty příslušných nákladů, je-li to v souladu s platnými pravidly pro státní podporu, zatímco v případě investic, které nejsou prioritní, může být z fondu pokryto až 70 % hodnoty příslušných nákladů, je-li to v souladu s platnými pravidly pro státní podporu a za předpokladu, že zbývající náklady jsou financovány ze soukromých zdrojů. Pokud Evropská investiční banka na základě oficiálních podání potvrdí status investic (prioritní / nikoliv prioritní), jsou investice do dvou bloků na zemní plyn, 850 MW v elektrárně Işalnița a 475 MW v elektrárně Turcenii, považovány za investice, které nejsou prioritní, zatímco investice do osmi fotovoltaických parků mohou být považovány za prioritní investice.

⁽⁴⁵⁾ Rozpočet modernizačního fondu se skládá z: i) výnosů z dražeb 2 % celkového počtu povolenek pro období let 2021–2030 v rámci systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS) a ii) dalších povolenek od vybraných členských států (Česká republika, Chorvatsko, Litva, Rumunsko a Slovensko).

- (82) Za účelem dosažení řádného protiplnění za podporu na restrukturalizaci a navýšení protiplnění za státní podporu se rumunské orgány zavázaly, že do konce období restrukturalizace v roce 2026 budou provádět dostatečný odprodej akcií rumunského státu v podniku CE Oltenia. Tento odprodej akcií by byl prováděn prostřednictvím veřejné nabídky akcií, která by byla navržena takovým způsobem, aby vedla k co nejvyššímu možnému protiplnění pro stát. Konečný počet akcií, které by byly prodány, by byl stanoven na začátku procesu prodeje, přičemž by byla zohledněna struktura budoucích zvláštních účelových jednotek a procesy snižování a navyšování základního kapitálu. Odprodej akcií by měl být v každém případě dostatečný jako protiplnění za příspěvek státu k plánu restrukturalizace, což by znamenalo nejméně 20 % vlastnických práv.
- (83) Pokud jde o závazek snížit účast rumunského státu v podniku CE Oltenia (82. bod odůvodnění), Rumunsko dále upřesnilo, že legislativním aktem, na jehož základě by byl proces prodeje proveden, by bylo rozhodnutí vlády schvalující privatizační strategii prodeje akcií držných rumunským státem v podniku CE Oltenia. Pro přijetí daného rozhodnutí by byl vybrán konzultant, který by prováděl konkrétní kroky tohoto procesu počínaje rokem 2024, a to s cílem dokončit proces před koncem roku 2026.
- (84) Rumunsko poskytlo analýzu oceňování připravenou společností PricewaterhouseCoopers (PwC) pro odhad tržní hodnoty 20% podílu na kapitálu podniku CE Oltenia, který má být státem do konce roku 2026 odprodán. Ocenění je založeno na příjmovém přístupu, konkrétně na metodě diskontovaných peněžních toků (DCF), jelikož tato metoda odráží konkrétní očekávané provozní charakteristiky činnosti podniku CE Oltenia po provedení plánu restrukturalizace. Dle analýzy oceňování byla orientační tržní hodnota 20% podílu na kapitálu podniku CE Oltenia ke dni 31. prosince 2026 odhadnuta na částku [...] EUR v případě základního scénáře, nebo na částku [...] EUR v případě alternativního scénáře (s peněžními toky předpovídanými po celé období provozu (tj. 30 let), nikoli trvale). Po provedení odprodeje by tato částka představovala odměnu *ex post* pro stát na podporu podniku CE Oltenia.

b) Vlastní příspěvek

- (85) Rumunsko poskytlo informace o zdrojích vlastního příspěvku podniku CE Oltenia k nákladům na restrukturalizaci, a to až do výše 1,98 miliardy EUR. Z této částky by 1 275 milionů EUR pocházelo z prodeje elektřiny na trhu OPCOM a z jiných existujících kanálů (z toho 315 milionů EUR na základě smluv s délkou trvání více než 1 rok), až 350 milionů EUR z bankovních úvěrů, 250 milionů EUR z účasti investorů na zvláštních účelových jednotkách a 104 milionů EUR by byl věcný příspěvek podniku CE Oltenia ke zvláštním účelovým jednotkám.

Prodej elektřiny

- (86) Většina vlastního příspěvku předloženého Rumunskem pochází z prodeje elektřiny na segmentech domácího trhu spravovaných organizátorem trhu (OPCOM) nebo provozovatelem přenosové soustavy (Transelectrica): mezidenní a vnitrodenní trh, nabídková řízení / smlouvy, regulované nebo vyrovnávací trhy.
- (87) Rumunsko – jako součást vlastního příspěvku – zohledňuje příjmy z prodeje elektřiny ve výši 1 275 milionů EUR pro období mezi lety 2021 a 2025, z čehož 574 milionů EUR bylo vyinkasováno z prodejů elektřiny na rok 2021.
- (88) Kromě toho podnik CE Oltenia vyjednává dohody o nákupu elektřiny s cílovou hodnotou [...] EUR. Avšak navzdory skutečnosti, že k polovině června 2021 bylo podepsáno několik dohod o podmínkách týkajících se případných dohod o nákupu elektřiny, žádné dohody o nákupu elektřiny dosud nebyly uzavřeny. Jelikož k plánovanému uzavření dohod o nákupu elektřiny nedošlo, a to i z toho důvodu, že tyto dohody nejsou v současné době v rámci rumunských právních předpisů dovoleny, nepředstavují součást vlastního příspěvku předloženého Rumunskem.

Prodej nesouvisejících aktiv

- (89) Původní plán restrukturalizace předpokládal prodej nesouvisejících aktiv, který měl dle prognóz vést k vlastnímu příspěvku ve výši 2 miliony EUR. Proces prodeje těchto aktiv však dosud nebyl zahájen a revidovaný plán restrukturalizace takovýto prodej jakožto zdroj vlastního příspěvku nezahrnuje.

Účast partnerů na zvláštních účelových jednotkách

- (90) Revidovaný plán restrukturalizace jako vlastní příspěvek dále zahrnuje vytvoření zvláštních účelových jednotek pro společné investování s dalšími provozovateli do nové plynové a fotovoltaické výroby energie (viz 110. bod odůvodnění a následující). Celková částka příspěvku investorů k základnímu kapitálu [...] zvláštních účelových jednotek činí přibližně [...] EUR, což – spolu s celkovými kapitálovými výdaji ve výši [...] EUR financovanými investory – znamená příspěvek investorů k celkovému vlastnímu kapitálu ve výši přibližně [...] EUR. Příspěvek investorů k nákladům spojeným s novými instalacemi na výrobu energie by byl doplněn financováním z modernizačního fondu, a to za předpokladu, že Rumunsko předloží odpovídající investiční návrhy a Evropská investiční banka nebo případně investiční výbor modernizačního fondu je potvrdí, z bank a z podniku CE Oltenia.

Věcný příspěvek podniku CE Oltenia ke zvláštním účelovým jednotkám

- (91) Podnik CE Oltenia by přinesl věcný příspěvek k základnímu kapitálu zvláštních účelových jednotek v celkové výši přibližně 104 milionů EUR v podobě hmotných a nehmotných aktiv sestávajících z půdy, stávajících připojení k elektrickým a plynovým sítím, studií proveditelnosti a řešení vedoucích k připojení k síti, stávajícím podnikům, logistickým zařízením a dalším. Tato částka je odvozena od hodnocení provedeného společností PwC a (vybranými) investory do projektů zvláštních účelových jednotek byla potvrzena a přijata jako spravedlivá hodnota příspěvku podniku CE Oltenia.

Bankovní úvěry

- (92) Finanční prostředky na projekty turbín CCGT v elektrárnách Işalnița a Turceni budou získány pomocí [...] a [...] jednajících jako spoluvedoucích syndikátu s celkovou částkou [...] EUR ⁽⁴⁶⁾. Finanční prostředky na výstavbu a provoz osmi fotovoltaických parků budou získány v rámci syndikátu vedeného Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (dále jen „EBRD“), která shromáždila pět komerčních bank se zájmem zapojit se do syndikátu poskytujícího úvěr v celkové výši [...] EUR ⁽⁴⁷⁾. Co se týče banky financující projekty CCGT a fotovoltaické projekty, dosud nejsou podepsány žádné úvěrové dohody a banky svůj zájem dosud vyjádřily podepsáním orientačních hlavních podmínek ⁽⁴⁸⁾. Tyto hlavní podmínky podepsané vedoucími syndikátu a vyjádření zájmu jiných bank účastnit se syndikátu upřesňují, že poskytování jakýchkoliv finančních prostředků bankami je podmíněno tím, že plán restrukturalizace podniku CE Oltenia schválí Komise. Rumunsko informovalo Komisi, že podnik CE Oltenia má v úmyslu čerpat bankovní úvěry do maximální výše [...] EUR, navzdory tomu, že banky vyjádřily zájem poskytnout finanční prostředky na projekty CCGT a fotovoltaické projekty ve vyšší částce ([...] EUR).

4.3.2.3 Sdílení nákladů a příspěvek fondu Fondul Proprietatea

- (93) Aby bylo dosaženo příspěvku menšinového akcionáře Fondul Proprietatea (7. bod odůvodnění) k restrukturalizaci podniku CE Oltenia, dojde k částečné absorpci převedených ztrát provedené prostřednictvím snížení základního kapitálu. Ztráty převedené ke dni 31. prosince 2020 činily přibližně 345 milionů EUR (1 710 milionů RON); tato ztráta bude snížena o přibližně 100 milionů EUR (493 milionů RON), a to v důsledku přeměny podpory na záchranu ve výši 1 217 milionů RON (což odpovídá přibližně 251 milionům EUR) z půjčky na grant. Na pokrytí účetní ztráty, což je převedená kumulovaná ztráta, prostřednictvím snížení základního kapitálu se budou poměrně podílet všichni akcionáři.
- (94) Po snížení základního kapitálu bude následovat navýšení základního kapitálu ve výši přibližně [...] EUR, čímž se oslabí účast fondu Fondul Proprietatea v podniku CE Oltenia z [...] % na přibližně [...] %. Za tímto účelem bylo dne 21. prosince 2021 podepsáno memorandum o porozumění mezi podnikem CE Oltenia, fondem Fondul Proprietatea a ministerstvem energetiky, aby bylo zajištěno, že fond Fondul Proprietatea bude hlasovat ve prospěch takového navýšení, jelikož základní dokumenty podniku CE Oltenia pro navýšení základního kapitálu vyžadují většinu v podobě 90 % hlasů svých akcionářů.

⁽⁴⁶⁾ Sdílené prostředky by zahrnovaly [...].

⁽⁴⁷⁾ Sdílené prostředky by zahrnovaly [...].

⁽⁴⁸⁾ [...] podepsal orientační hlavní podmínky týkající se financování dvou projektů CCGT dne 9. prosince 2021. [...] podepsal orientační hlavní podmínky týkající se financování osmi fotovoltaických parků dne 10. prosince 2021.

4.3.3 Finanční prognózy

- (95) Doba trvání revidovaného plánu restrukturalizace se prodloužila z pěti na šest let, aby odrážela kalendář postupného vyřazování lignitem poháněných jednotek z provozu spolu s datem, kdy budou uvedeny do provozu plynové výrobní kapacity. Proto zatímco plán restrukturalizace pokrývá období od počátku roku 2021 do konce roku 2026, finanční prognózy předložené podnikem CE Oltenia pokrývají období do roku 2030.

Tabulka 3

Vybrané finanční údaje z revidovaného plánu restrukturalizace pro období od roku 2021 do roku 2026 s výhledem do roku 2028

(v milionech EUR)								
	Období restrukturalizace						(*)Období po restrukturalizaci	
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Provozní příjmy	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Provozní náklady	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
EBITDA	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Čisté hospodářské výsledky	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Vlastní kapitál celkem	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Návratnost vlastního kapitálu	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %
Návratnost vloženého kapitálu	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %

(*) Období restrukturalizace zahrnuje období do roku 2021 do roku 2026. Údaje týkající se období po restrukturalizaci (roky 2027 a 2028) jsou v tabulce zahrnuty pouze pro ilustraci.

- (96) Prodeje elektřiny představují nejdůležitější zdroj ekonomického příjmu podniku CE Oltenia, který historicky (od roku 2017 do roku 2020) přispěl k přibližně 85 % celkových provozních příjmů podniku. Jejich odhad je založen na následujících předpokladech: instalovaný výkon, počet provozních hodin / faktor průměrného zatížení, vlastní technologická spotřeba, objem prodeje elektřiny dle segmentů trhu a průměrná prodejní cena v každém segmentu.
- (97) Odhaduje se, že výroba elektrické energie dodávané nainstalovanými lignitovými kapacitami se bude snižovat z [...] v roce 2021 na [...] v roce 2025 a na [...] v roce 2026, zatímco produkce z vodní mikroelektrárny a fotovoltaických parků by počínaje [...] činila celkem přibližně [...] a v případě elektrické energie vyrobené plynovými elektrárnami se odhaduje, že na konci roku 2026 bude činit [...], a to po jejich zahájení v polovině roku 2026. V období po restrukturalizaci (počínaje rokem 2027 dále) produkce elektrické energie vyrobené těmito zdroji (a již ne lignitem), dosáhne [...].
- (98) Na konci období restrukturalizace v roce 2026 budou prodeje elektřiny dle zdroje výroby činit pouze [...], rozděleno následovně: [...] z lignitu, [...] z obnovitelných zdrojů a [...] z plynových instalací. Je třeba poznamenat, že [...] je pro podnik CE Oltenia výjimečným rokem, protože [...], ale zároveň plynové elektrárny začnou být funkční [...]. Rok [...] proto bude prvním rokem bez výroby z lignitu a bude k dispozici plná výrobní kapacita z plynových instalací a elektráren na obnovitelné zdroje. Celková výroba dosáhne [...] v [...] v porovnání s [...] v [...] a provozní příjmy odpovídajícím způsobem vzrostou a dosáhnou [...] EUR v [...] v porovnání s [...] EUR v [...].

- (99) Příjmy dle segmentu trhu v roce 2021 jsou tvořeny prodeji na trhu OPCOM (61 %) a prodeji na mezidenním trhu (34 %), po kterých následuje vyrovnávací trh (5 %). V roce 2024, kdy začnou přicházet příjmy z obnovitelných zdrojů, dojde k 6% poklesu na trhu OPCOM, což bude vykompenzováno nárůstem na mezidenním trhu ve špičce (kde se předpokládá, že bude obchodována elektřina vyrobená ve fotovoltaických parcích), kde se elektřina obchoduje v rozmezí od [...] % do [...] % draž než je průměrná roční cena. Kromě toho podnik CE Oltenia ve srovnání s rokem 2021 předpokládá v roce 2026 nárůst průměrné ceny elektřiny o [...] %.
- (100) Jak ukazuje tabulka 3, očekává se, že až do roku 2025 včetně budou provozní náklady převyšovat provozní příjmy, a to zejména kvůli zvýšeným nákladům na povolenky na emise CO₂. Revidovaný plán restrukturalizace byl vypracován v červnu 2021 s předpokladem, že průměrná cena povolenek na emise CO₂ pro rok 2021 bude činit 44 EUR/tunu a v roce 2026 dosáhne výše 63 EUR/tunu. Náklady na povolenky na emise CO₂ pro rok 2021 představují 37 % všech provozních nákladů podniku CE Oltenia. Tyto hodnoty pro dlouhodobé prognózy pokrývající období pěti let se porovnají s průměrnou cenou povolenek na emise CO₂ za předchozí pětileté období mezi lety 2017 až 2021, která činí 27,05 EUR/tunu.
- (101) Dne 21. prosince 2021 Rumunsko předložilo analýzu citlivosti, která odráží nárůst cen elektřiny v předchozích měsících roku 2021 a další nárůst nákladů na povolenky na emise CO₂, přičemž jako průměrná cena povolenky je používána cena 80 EUR/tunu. To vedlo k nárůstu nákladů na dodržování podmínek systému EU pro obchodování s emisemi na částku [...] EUR pro období let 2021–2026 v porovnání s částkou [...] EUR ve stejném období v rámci plánu restrukturalizace z června 2021.
- (102) Jak uvedlo Rumunsko, a dále potvrdila analýza citlivosti, prudký nárůst nákladů na povolenky na emise CO₂ v posledních měsících roku 2021 bude kompenzován částečně navýšením výše podpory a především prudkým nárůstem cen elektřiny, což povede k vyšším příjmům. Rumunsko zdůraznilo, že 75 % celkových nasmlouvaných příjmů, které mají vzniknout za období let 2021–2025, je založeno na pohyblivých cenách, což znamená, že v případě dalšího nárůstu nákladů na povolenky na emise CO₂ by byl podnik CE Oltenia schopen revidovat ceny elektřiny stanovené ve smlouvách směrem vzhůru. Pouze 25 % celkových příjmů z elektrické energie je založeno na smlouvách s pevnou cenou. Většina smluv vyprší nejpozději v červnu 2022, takže poté může podnik CE Oltenia v průběhu období restrukturalizace směřovat své dodávky ještě flexibilněji a zajistit se z hlediska změných vstupních nákladů.
- (103) Značnou část provozních nákladů tvoří náklady na zaměstnance, které klesnou z částky [...] EUR v roce 2021 na částku [...] EUR v roce 2026. Postupný pokles nákladů na zaměstnance je v souladu se závazkem podniku CE Oltenia snížit do konce roku 2026 počet svých zaměstnanců o [...] %. Počínaje rokem 2026 budou celkové roční provozní náklady podniku nižší, a to díky menšímu množství povolenek na emise CO₂, které musí být nakoupeny, jelikož výroba elektrické energie z fosilních paliv bude nahrazena zařízeními na obnovitelné zdroje a plynovými instalacemi, přičemž plynové instalace produkují méně uhlíku než lignit (76. bod odůvodnění).
- (104) Jak ukazuje tabulka 3, do roku 2025 bude mít podnik záporné hodnoty EBITDA (zisk před úroky, zdaněním, odpisy a amortizací), ale kladné čisté hospodářské výsledky (s výjimkou roku 2022). Počínaje rokem 2026, kdy se očekává, že dojde k postupnému vyřazení lignitových kapacit z provozu, začne podnik CE Oltenia vykazovat kladné hodnoty EBITDA a kladné peněžní toky. Dle analýzy citlivosti předložené v prosinci 2021 budou čisté hospodářské výsledky a hodnota EBITDA kladné od roku 2026.
- (105) Kromě toho ke konci období restrukturalizace v roce 2026 podnik CE Oltenia očekává, že dosáhne návratnosti vlastního kapitálu v rozmezí [...] % za období let 2025 a 2026, která dále vzroste v období po restrukturalizaci, kdy příjemce již dále neponese břemeno v podobě vysokých nákladů na povolenky na emise CO₂. Tyto příjmy výrazně převyšují náklady vlastního kapitálu pro podnik CE Oltenia, které činí [...] % ⁽⁴⁹⁾. Návratnost vloženého kapitálu dosáhne v roce 2026 [...] %. Poměr dluhu k vlastnímu kapitálu bude do roku 2026 činit [...] a poměr dluhu k úrokovému krytí EBITDA bude činit [...].
- (106) Kromě toho rumunské orgány poskytly prognózy v rámci pesimističtějšího scénáře založené na nepříznivějších předpokladech: i) pokles cen elektrické energie o 5 %; ii) nárůst nákladů na získávání plynu o 5 % a iii) nárůst nákladů na povolenky na emise CO₂ o 5 %. Tyto prognózy by vedly ke kladnému čistému příjmu, návratnosti vlastního kapitálu a ke kladným hodnotám EBITDA na konci roku 2026. Poměr dluhu k vlastnímu kapitálu by činil [...] a poměr úrokového krytí EBITDA by dosáhl [...].

⁽⁴⁹⁾ [...].

4.3.4 Opatření k omezení narušení hospodářské soutěže

- (107) Rumunsko předkládá následující opatření podniku CE Oltenia omezující narušení hospodářské soutěže: i) uzavření lignitových energetických jednotek a lignitových dolů (70. bod odůvodnění) a vytvoření „lignitové dceřiné společnosti“ (108. bod odůvodnění), ii) vytvoření zvláštních účelových jednotek pro nové investice (110. až 113. bod odůvodnění) a iii) vyčlenění elektrárny Craiova (116. a 117. bod odůvodnění).

Postupné vyřazení lignitu

- (108) Plán restrukturalizace zahrnuje postupné vyřazení lignitu prostřednictvím uzavření lignitových energetických jednotek a lignitových dolů (viz 70. až 73. bod odůvodnění). Ačkoliv Rumunsko jako opatření k omezení narušení hospodářské soutěže předložilo uzavření jednotek založených na lignitu doprovázené odpovídajícím uzavřením lignitových dolů, současně uznává, že na základě nových předpokladů ohledně cen povolenek na emise CO₂ není žádná stávající jednotka provozovaná podnikem CE Oltenia životaschopná.
- (109) V souvislosti s postupným vyřazováním lignitu se rumunské orgány zavázaly k vytvoření oddělené dceřiné společnosti podniku CE Oltenia („lignitová dceřiná společnost“), která bude sestávat ze stávajících lignitových energetických jednotek a souvisejících aktiv podniku CE Oltenia, jež nejsou určeny k přechodu na plyn nebo obnovitelné zdroje, a která je bude provozovat. Účetní doklady lignitové dceřiné společnosti budou jasně odděleny od účetních dokladů podniku CE Oltenia. Tyto lignitové kapacity by se měly v průběhu doby snižovat a nakonec by měly být vyřazeny v souladu s národním kalendářem pro postupné vyřazení lignitu. Rumunské orgány se dále zavázaly, že poté, co Komise schválí plán restrukturalizace podniku CE Oltenia, zahájí proces vytvoření lignitové dceřiné společnosti, který bude dokončen před koncem období restrukturalizace v souladu s níže uvedeným orientačním harmonogramem: rozhodnutí o zahájení vyčlenění lignitu do února nebo března 2023, příprava projektu vyčlenění lignitu do března nebo dubna 2023, provedení vyčlenění lignitu do září nebo října 2023. Rumunské orgány se v každém případě zavázaly, že lignitovou dceřinou společností vytvoří před koncem období restrukturalizace, tj. před koncem roku 2026. Při vytváření lignitové dceřiné společnosti bude zohledněna vzájemná závislost mezi ostatními opatřeními stanovenými v plánu restrukturalizace, jako jsou například operace zahrnující kapitál (navýšení/snížení základního kapitálu, vyčlenění elektrárny Craiova II) nebo zřízení zvláštních účelových jednotek pro nové investice.

Zvláštní účelové jednotky pro nové investice

- (110) V rámci plánu restrukturalizace budou vytvořeny zvláštní účelové jednotky pro dva nové projekty výroby energie z plynu a osm nových projektů výroby energie z fotovoltaiky, jedna zvláštní účelová jednotka na každý projekt. Rumunsko uvádí, že zřízení zvláštních účelových jednotek posiluje hospodářskou soutěž, a to tím, že umožňuje vznik nových konkurentů.
- (111) Rumunsko provedlo tržní konzultaci (její závazná fáze byla spuštěna v říjnu 2021) s cílem nalézt spoluinvestory do zvláštních účelových jednotek pro nové projekty (plyn a obnovitelné zdroje). Do lhůty, která byla stanovena na 6. prosince 2021, byly zaslány tři závazné nabídky, konkrétně od společností Tinmar Energy SA (dále jen „Tinmar Energy“), OMV Petrom SA (dále jen „OMV Petrom“) a Electrica. Po vyhodnocení nabídek byly vybrány společnosti Tinmar Energy a OMV Petrom, kterým bylo přiděleno devět z deseti projektů zvláštních účelových jednotek. Společnost Țelălănița CCGT nezaslala žádnou nabídku.
- (112) Společnost Tinmar Energy je soukromý dodavatel elektrické energie, zemního plynu a ropných produktů usazený v Rumunsku. Vlastní třináct fotovoltaických parků s nainstalovanou kapacitou 75 MW a plánuje své portfolio dále rozšířit. Společnost OMV Petrom je integrovaná společnost pro ropu, plyn a chemické látky, která je součástí skupiny OMV usazené v Rakousku, a je jednou z největších společností v Rumunsku, která vyvíjí mezinárodní činnost. Vlastní a provozuje kapacitu CCGT ve výši 860 MW a plánuje investovat do 1 GW energie z obnovitelných zdrojů.
- (113) Společnost OMV Petrom byla vybrána jako vítězný uchazeč pro čtyři fotovoltaické projekty (Țelălănița, Tismana Rosia Rovinari, Tismana 1 TPP Rovinari a Rovinari Est) a k základnímu kapitálu každé příslušné zvláštní účelové jednotky přispěje 50 %, zatímco zbývajících 50 % příspěvek ponese podnik CE Oltenia. Společnost Tinmar Energy SA byla vybrána pro jeden projekt založený na zemním plynu (Turceni CCGT) a pro čtyři fotovoltaické projekty (Rovinari, SE Turceni, Pinoasa SE Rovinari a Bohorelu SE Rovinari) a na základním kapitálu příslušných zvláštních účelových jednotek se bude podílet 55 % (zbývajících 45 % ponese podnik CE Oltenia).
- (114) Celková částka příspěvku investorů k základnímu kapitálu devíti zvláštních účelových jednotek činí přibližně [...] EUR. Míra účasti investorů na základním kapitálu zvláštních účelových jednotek se bude pohybovat v rozmezí 50–55 %. Spolu s celkovými kapitálovými výdaji ve výši [...] EUR, které budou financovány investory, by příspěvek investorů k celkovému vlastnímu kapitálu devíti zvláštních účelových jednotek činil [...] EUR.

- (115) Pro turbínu CCGT Işalnița nebyla zaslána žádná nabídka, zejména kvůli nejistotě ohledně případného financování z modernizačního fondu, několik uchazečů však vyjádřilo velký zájem a Rumunsko naznačilo, že proces podávání nabídek pro tento projekt bude znovu zahájen. Rumunsko očekává, že projekt bude podpořen finančními prostředky v rámci modernizačního fondu a plánuje proces podávání nabídek znovu spustit. Celkové investiční náklady činí [...] EUR, z nichž budou finanční prostředky z modernizačního fondu činit 50 % celkových nákladů [...] EUR, přičemž se čeká na předložení odpovídajících investičních návrhů Rumunskem a na jejich následné potvrzení investičním výborem modernizačního fondu. Pokud bude k projektu turbíny CCGT Işalnița přispívat soukromý investor, očekává se, že to přinese příspěvek k základnímu kapitálu příslušné zvláštní účelové jednotky ve výši přibližně dalších [...] EUR a investiční výdaje investora ve výši dalších [...] EUR. Zbytek bude financován prostřednictvím bankovního úvěru. V případě, že žádný soukromý subjekt neprojeví zájem, bude zbývající částku hradit podnik CE Oltenia a tato částka bude financována prostřednictvím bankovního úvěru. Vzhledem k tomu, že není jisté, zda bude vybrán nějaký uchazeč a zda k projektu přispěje, Rumunsko jako vlastní příspěvek investorů uvádí pouze příspěvek k devíti zvláštním účelovým jednotkám ve výši [...] EUR.

Vyčlenění elektrárny Craiova

- (116) V rámci plánu restrukturalizace by mělo dojít k vyčlenění kombinované energetické skupiny S.E. Craiova II (dodávající teplo městu Craiova) a k jejímu převezení na obec Craiova. Podnik CE Oltenia je jediným hospodářským subjektem dodávajícím teplo obci Craiova v župě Dolj. Valná hromada akcionářů podniku CE Oltenia schválila (částečně) vyčlenění elektrárny Craiova II v srpnu 2021 a provedení této transakce se řídí jasným časovým plánem s datem ukončení v polovině května 2022. V každém případě musí být vyčlenění provedeno nejpozději v červnu 2022.
- (117) Rumunsko uvádí, že outsourcování elektrárny Craiova II by mělo být považováno za opatření k omezení narušení hospodářské soutěže, jelikož tím dojde k vytvoření životaschopného konkurenta na trhu s elektrickou energií s kapacitou 120 MW.

Opatření upravující chování

- (118) Kromě toho se Rumunsko zavázalo, že se příjemce zdrží: i) nákupu akcií v jakémkoli podniku během období restrukturalizace, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné k zaručení jeho dlouhodobé životaschopnosti a pokud to schválí Komise, a ii) využívání propagace státní podpory jako konkurenční výhody při prodeji svých výrobků a služeb.

5. POSOUZENÍ OPATŘENÍ

- (119) Komise nejprve posoudí, zda opatření, která mají být provedena k financování plánu restrukturalizace podniku CE Oltenia tak, jak je definováno v 27. bodu odůvodnění, představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a pokud ano, zda je tato podpora zákonná a slučitelná s vnitřním trhem.

5.1 Existence státní podpory

- (120) V čl. 107 odst. 1 SFEU je stanoveno: „Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak.“
- (121) Proto aby mohlo být opatření považováno za podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, musí splňovat následující kumulativní podmínky: i) opatření musí být přičitatelné státu a financováno ze státních prostředků; ii) musí příjemci poskytovat výhodu; iii) tato výhoda musí být selektivní a iv) opatření musí narušovat nebo může narušit hospodářskou soutěž a ovlivňovat obchod mezi členskými státy.

5.1.1 Státní prostředky a přičitatelnost státu

- (122) Jak je stanoveno v 31. bodě odůvodnění rozhodnutí o podpoře na záchranu, půjčka ve výši 251 milionů EUR ve prospěch podniku CE Oltenia měla být poskytnuta ministerstvem veřejných financí pomocí peněz uložených na jeho účtu v cizí měně, který je otevřen u Rumunské národní banky v rámci provádění mimořádného nařízení rumunské vlády. Půjčka na záchranu tedy byla přičitatelná státu a zahrnovala státní prostředky. Jako součást podpory na restrukturalizaci bude půjčka na záchranu přeměněna na grant, který bude poskytnut státem a hrazen ze státního rozpočtu.

- (123) Jak je stanoveno v (návrhu) mimořádného nařízení o vytvoření právního rámce pro poskytnutí státní podpory na restrukturalizaci podniku CE Oltenia S.A., finanční prostředky na granty, navýšení kapitálu (30. bod odůvodnění) a úvěry budou poskytnuty ministerstvem veřejných financí nebo ministerstvem energetiky a budou pocházet ze státního rozpočtu, zatímco státní záruka za půjčky od exportní a importní banky Rumunska EXIMBANK – S.A. (29. bod odůvodnění) budou rovněž poskytovány ministerstvem veřejných financí jménem a na účet státu. Grant z dubna 2021 ve výši 241 milionů EUR, který byl již udělen, rovněž zahrnoval prostředky ze státního rozpočtu a bylo o něm rozhodnuto mimořádným nařízením vlády č. 21/2021 s pozdějšími změnami a doplněními.
- (124) Co se týče grantu z modernizačního fondu (27. bod odůvodnění), ten zahrnuje státní prostředky, jelikož rozpočet modernizačního fondu je částečně tvořen dodatečnými povolenkami poskytnutými vybranými členskými státy včetně Rumunska (80. bod odůvodnění). Kromě toho může být tento grant poskytnut pouze za předpokladu, že Rumunsko předloží odpovídající investiční návrhy a Evropská investiční banka nebo investiční výbor modernizačního fondu je potvrdí (90. bod odůvodnění). V tomto ohledu je ponecháno na rozhodnutí rumunských orgánů, které investiční návrhy budou vybrány k předložení fondu, a prostředky z modernizačního fondu jsou po převedení pod kontrolou Rumunska. S ohledem na výše uvedené zahrnuje financování z modernizačního fondu státní prostředky, jejichž použití je přičitatelné státu.
- (125) Komise proto dospěla k závěru, že opatření definovaná ve 27. bodě odůvodnění zahrnují státní prostředky a rozhodnutí o udělení opatření je přičitatelné státu.

5.1.2 Výhoda

- (126) Komise podotýká, že Rumunsko opatření oznámilo jako představující státní podporu. Toto oznámení Komisi nezavazuje povinnosti, aby sama přezkoumala, zda opatření zahrnují státní podporu, a zejména zda zvýhodňují příjemce v tom smyslu, že by organizátor trhu držící podíl v situaci co nejvíce se podobající situaci Rumunska nepřijal podobné rozhodnutí a neposkytl by stejná opatření za stejných podmínek, nehledě na jakékoli přínosy očekávané v jeho situaci jakožto orgánu veřejné moci ⁽⁵⁰⁾.
- (127) Komise musí přezkoumat, zda lze opatření považovat za podporu v tom smyslu, že příjemci poskytují ekonomickou výhodu ⁽⁵¹⁾. Přítomnost takovéto výhody lze odvodit od skutečnosti, že příjemce nemůže získat dostatečný kapitál nebo financování dluhu (92. bod odůvodnění) za tržních podmínek bez veřejné podpory.
- (128) Opatření pomohou podniku CE Oltenia financovat pokračování jeho činnosti a provádění plánu jeho restrukturalizace, jelikož mu poskytnou přístup k finančním prostředkům, které podnik CE Oltenia vzhledem ke své specifické situaci a současným okolnostem nedokázal získat na trhu. Zejména velká část podpory na restrukturalizaci jsou neúročené přímé granty poskytnuté státem, které by byly na trhu nedostupné. Ačkoli podnik CE Oltenia dokázal přilákat určité tržní financování v podobě příspěvku investorů ke zvláštním účelovým jednotkám (90. bod odůvodnění) a v podobě bankovního financování (92. bod odůvodnění), bez veřejného financování by to nepostačovalo k provedení nezbytného přechodu na plyn a obnovitelné zdroje, který je potřebný pro dlouhodobou životaschopnost příjemce. V tomto ohledu lze pochybovat o tom, že by byl příjemce schopen přilákat stejné tržní financování bez veřejného financování zvláštních účelových jednotek pro nové investice.
- (129) Obdobně zatímco Rumunsko poskytne finanční prostředky podniku CE Oltenia prostřednictvím nástrojů navýšení kapitálu a záruk, které by mohly být poskytnuty rovněž akcionářem ve stejném postavení, tyto nástroje jsou zkombinovány v rámci jednoho zásahu spolu s grantovými nástroji, které nejsou dostupné na finančních trzích, stanovenými v (návrhu) mimořádného nařízení o vytvoření právního rámce pro poskytnutí státní podpory na restrukturalizaci podniku CE Oltenia S.A., jakož i s případným grantem z modernizačního fondu a s prodloužením půjčky na záchranu zahrnující podporu.

⁽⁵⁰⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 20. září 2017, Komise v. Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, bod 59; rozsudek Soudního dvora ze dne 5. června 2012, Komise v. EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, body 78, 79 a 103.

⁽⁵¹⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. července 1996, SFEI a další, C-39/94, EU:C:1996:285, bod 60; rozsudek Soudního dvora ze dne 29. dubna 1999, Španělsko v. Komise, C-342/96, EU:C:1999:210, bod 41.

- (130) Ačkoliv kombinace nástrojů celkově poskytuje protiplnění a případný prospěch pro státní podíl, ztráty očekávané na začátku období restrukturalizace způsobí, že souhrnné výnosy budou nedostatečné, aby mohly být považovány za odpovídající tržním podmínkám. Oznámená opatření jsou součástí jednoho zásahu státu: za prvé, navýšení základního kapitálu, záruky a granty poskytnuté státem jsou stanoveny společně v jediném právním aktu a mají být přijaty ve stejnou dobu, ačkoliv k jejich provádění může dojít v jinou dobu nebo v různých časových rozpětích. Za druhé, návratnost akcií nebo záruk nemůže být zkoumána odděleně od neúročených a nevratných grantů, což snižuje samostatné odměny, které může Rumunsko očekávat ze záruky a z navýšení kapitálu provedených samostatně, a to pod úroveň jakéhokoli očekávání souladu s tržními podmínkami. Kromě toho nemůže být veřejné financování připisováno chování akcionáře, které je v souladu s tržními podmínkami, protože jeden zásah je založen na různých důvodech, které jsou tržnímu investorovi cizí, jak jsou popsány v (návrhu) mimořádného nařízení o vytvoření právního rámce pro poskytnutí státní podpory na restrukturalizaci podniku CE Oltenia S.A., a nikoliv na předchozích posouzeních dostatečné návratnosti pro stát. Důvody, které Rumunsko uvádí v návrhu nařízení, zahrnují například to, že podnik CE Oltenia je největším hospodářským subjektem v regionu Oltenia, takže přerušení jeho činnosti by mohlo zvýšit nezaměstnanost a zhoršit životní podmínky v místních společenstvích, nebo vysokou pravděpodobnost vážného narušení vnitrostátního energetického systému, jakož i vznik některých velkých sociálních obtíží ve společenstvích v regionu Oltenia, pokud by podnik CE Oltenia neměl nezbytné finanční prostředky na restrukturalizaci činnosti.
- (131) Komise proto dospěla k závěru, že opatření poskytují podniku CE Oltenia ekonomickou výhodu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

5.1.3 *Selektivita*

- (132) Opatření budou poskytnuta výlučně ku prospěchu podniku CE Oltenia. Jak uvedl Soudní dvůr ⁽³²⁾, jedná-li se o individuální podporu, pak identifikace hospodářské výhody v zásadě umožňuje předpokládat její selektivitu. Je tomu tak bez ohledu na to, zda na relevantních trzích existují hospodářské subjekty ve srovnatelné situaci. Rumunsko sice stále může poskytnout státní podporu jiným energetickým subjektům konkurujícím podniku CE Oltenia, ale oznámená opatření v každém případě nejsou součástí širšího opatření obecné hospodářské politiky, které by stanovilo poskytnutí stejného druhu podpory *ad hoc* všem podnikům působícím v energetickém odvětví nebo jiných hospodářských odvětvích, které se s ohledem na cíl opatření nacházejí ve srovnatelné právní nebo skutkové situaci, ale tato podpora je k dispozici pouze pro podnik CE Oltenia.
- (133) Komise proto dospěla k závěru, že opatření jsou selektivní ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

5.1.4 *Narušení hospodářské soutěže a vliv na obchod*

- (134) Pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje postavení určitého podniku vůči ostatním podnikům, které soutěží v rámci obchodu uvnitř Unie, je nutno mít za to, že tento obchod je dotyčnou podporou ovlivněn. Postačuje, že příjemce podpory soutěží s ostatními podniky na trzích otevřených hospodářské soutěži. V tomto ohledu je prvkem, který může sloužit ke stanovení toho, zda má podpora skutečný nebo potenciální vliv na hospodářskou soutěž nebo obchod mezi členskými státy, skutečnost, že hospodářské odvětví bylo liberalizováno na úrovni Unie. Podnik CE Oltenia poskytuje elektrickou energii a v menší míře teplo spotřebitelům v Rumunsku a Rumunsko má propojení elektrických přenosových sítí se sousedními zeměmi. Trh s elektrickou energií je otevřen hospodářské soutěži v Unii a poskytování služeb z jednoho členského státu do jiného.
- (135) Opatření jsou proto náchylná k narušení nebo možnosti narušení hospodářské soutěže a k ovlivňování obchodu mezi členskými státy.

5.1.5 *Závěr ohledně existence státní podpory*

- (136) S ohledem na výše uvedené Komise dospěla k závěru, že opatření představují státní podporu podniku CE Oltenia ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

⁽³²⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 4. června 2015, Komise v. MOL, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, bod 60.

5.2 Zákonnost opatření

- (137) Ačkoli půjčka na záchranu, která bude nyní přeměna na grant, aby bylo možné dále podpořit restrukturalizaci, byla poskytnuta zákonně, Rumunsko oznámilo Komisi plán restrukturalizace pro podnik CE Oltenia víc než šest měsíců poté, co bylo dne 24. února 2020 přijato rozhodnutí o podpoře na záchranu (32. bod odůvodnění).
- (138) Kromě toho Rumunsko poskytlo podniku CE Oltenia grant ve výši 241 milionů EUR na částečné pokrytí jeho nákladů na povolenky na emise CO₂ za rok 2020 v březnu 2021, kdy již probíhalo formální vyšetřovací řízení podpory na restrukturalizaci podniku CE Oltenia. Tento grant tvoří součást opatření, konkrétně: grantu ve výši 1 090 milionů EUR na částečné pokrytí nákladů na povolenky na emise CO₂ v období let 2021–2026 (28. bod odůvodnění).
- (139) Proto Rumunsko nesplnilo povinnost pozastavení stanovenou v čl. 108 odst. 3 SFEU a podpora na restrukturalizaci ve prospěch podniku CE Oltenia tak představuje částečně nezákonnou státní podporu.

5.3 Slučitelnost podpory s vnitřním trhem

- (140) Ustanovení čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU stanoví, že podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, mohou být považovány za slučitelné s vnitřním trhem, pokud tyto podpory nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
- (141) Proto aby mohla být státní podpora považována za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, musí splňovat dvě podmínky: i) musí být určena k usnadnění rozvoje určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí a ii) nesmí měnit podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Těmito dvěma podmínkami není dotčena skutečnost, že rozhodnutí přijatá Komisí na tomto základě musí dbát na dodržování unijního práva⁽³³⁾. V rámci první podmínky Komise zkoumá, zda je podpora určena k usnadnění rozvoje určitých hospodářských činností. V rámci druhé podmínky Komise porovnává pozitivní účinky navrhované podpory s negativními účinky, které by tato podpora mohla mít na vnitřní trh⁽³⁴⁾.
- (142) S ohledem na oznámení a informace shromážděné v průběhu formálního vyšetřování podpory na restrukturalizaci nevyplývá, že by podpora na restrukturalizaci a s ní spojené podmínky nebo hospodářská činnost výroby elektrické energie usnadněná podporou mohla představovat porušení příslušných ustanovení unijního práva. Komise konkrétně nezaslala Rumunsku odůvodněné stanovisko ohledně možného porušení unijního práva ani nezahájila formální řízení ve věci tohoto aspektu, které by souviselo s tímto případem. Komise rovněž neobdržela žádné relevantní stížnosti.
- (143) Komise obdržela informace od třetích stran (49. až 58. bod odůvodnění) uvádějící, že státní podpora, s ní spojené podmínky nebo hospodářské činnosti usnadněné podporou by mohly být v rozporu s právem Unie. Třetí strany konkrétně uvedly, že podnik CE Oltenia v posledních letech nesplňoval emisní limity (týkající se NOx, SO₂, částic atd.).
- (144) Komise se domnívá, že dodržování platných emisních norem, na které třetí strany odkazují, je oddělitelné od podpory a s ní spojených podmínek nebo od rozvoje činnosti výroby elektrické energie, kterou podpora podporuje, a není s nimi neoddělitelně spojeno. Vhodné technologie omezování znečištění znamenají, že emise NOx, SO₂, částice nebo jiné jedovaté znečišťující látky nejsou ve vzájemném vztahu s výrobou elektrické energie. Komise se proto domnívá, že podpora na restrukturalizaci nepodporuje činnost odporující unijnímu právu a není neoddělitelně spojena s žádným případným porušením jiných ustanovení unijního práva. Plán restrukturalizace navíc zahrnuje investice s cílem zlepšit vliv instalací na životní prostředí, pokud jde o omezení jedovatých znečišťujících látek (77. bod odůvodnění). Na základě dostupných informací nic nenaznačuje, že by podnik CE Oltenia porušil své povinnosti týkající se příslušných emisí NOx, SO₂, částic nebo jiných jedovatých znečišťujících látek či jiných ustanovení týkajících se životního prostředí.

⁽³³⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. září 2020, Rakousko v. Komise, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, body 18 až 20.

⁽³⁴⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. září 2020, Rakousko v. Komise, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, bod 19.

- (145) Komise dále posuzovala tvrzení, že podpora na restrukturalizaci podniku CE Oltenia sloužící k pokrytí nákladů na povolenky na emise CO₂ by odporovala zásadě „znečišťovatel platí“ zakotvené v čl. 191 odst. 2 SFEU a ve směrnici 2003/87/ES, která vyžaduje, aby provozovatelé platili za CO₂, který vypouštějí (57. bod odůvodnění). Zásada „znečišťovatel platí“ je stanovena v čl. 191 odst. 2 SFEU a na jejím základě musí být politika Unie v oblasti životního prostředí založena mimo jiné na zásadě, že znečišťovatel by měl platit.
- (146) Preambule směrnice 2003/87/ES odkazuje na čl. 175 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství (současný čl. 192 odst. 1 SFEU), který stanoví postup, jímž se Rada řídí při rozhodování o tom, jakou činnost by měla Unie vyvíjet, aby bylo dosaženo cílů uvedených v článku 174 Smlouvy o založení Evropského společenství (současný článek 191 SFEU), které spolu se zásadou „znečišťovatel platí“ zahrnovaly mimo jiné cíl vzít v úvahu různorodost situací v různých regionech Unie a jiné zásady.
- (147) Tvrzení třetích stran by mohlo být chápáno jako naznačující, že směrnice 2003/87/ES implicitně provádí zásadu „znečišťovatel platí“ tím, že CO₂ považuje za látku znečišťující ovzduší v tom smyslu, že jeho koncentrace způsobují problémy v oblasti životního prostředí a že producenti CO₂ spadající do oblasti působnosti směrnice by nutně měli nést náklady vzniklé v souvislosti s povolenkami na emise CO₂.
- (148) Tvrzení vychází z předpokladu, že směrnice 2003/87/ES implicitně provádí zásadu „znečišťovatel platí“ a že toto provádění by mělo být uskutečněno, aniž by byly vzaty v úvahu regionální situace, na které článek 174 Smlouvy o založení Evropského společenství (současný článek 191 SFEU) rovněž odkazuje. I kdyby byl tento předpoklad správný, je třeba poznamenat, že zásada „znečišťovatel platí“ není absolutní a bezpodmínečná zásada, která má přednost před všemi ostatními úvahami. Musí být vyvážena ostatními cíli směrnice 2003/87/ES, jejímž zastřešujícím cílem je cíl v oblasti životního prostředí v podobě zajištění toho, aby se emise v odvětvích, na které se směrnice vztahuje, dostaly pod hranici předem sjednaných maximálních hodnot. Komise poznamenává, že ve stávajícím případě zrychlené a zaručené uzavření lignitových elektráren a jejich částečné nahrazení energetickými zdroji v podobě zemního plynu a fotovoltaiky dosahuje snížení emisí a že tyto kroky jsou relevantní pro dosažení cíle v oblasti životního prostředí v podobě systému obchodování s emisemi. Komise dále poznamenává, že i pro podniky, které nejsou v obtížích, existují možnosti podpory, které snižují signál o ceně uhlíku, ale vedou ke snížení emisí a jiným přínosům v oblasti životního prostředí, jako je například podpora nových technologií. Komise rovněž poznamenává, že navzdory skutečnosti, že část povolenek vyžadovaných podnikem CE Oltenia bude financována státem, podnik CE Oltenia bude nadále platit za část svých povolenek, a bude tak nadále čelit signálu o ceně uhlíku, protože snižování emisí podniku nadále umožní šetřit náklady na uhlík. Jakmile se příjemce vrátí k životaschopnosti, opět začne nést plné náklady na uhlík. Komise se proto nedomnívá, že podpora na restrukturalizaci pro podnik CE Oltenia – která zahrnuje rovněž dočasné a částečné financování povolenek na emise CO₂, v souladu s pokyny pro podporu na záchranu a restrukturalizaci –, porušuje směrnici 2003/87/ES.
- (149) Pokud jde o názor předložený třetími stranami, že státní podpora nemůže pokrývat náklady na dodržování emisních norem, Komise poznamenává, že relevantním rámcem pro posouzení slučitelnosti podpory na restrukturalizaci oznámené ve prospěch podniku CE Oltenia je posouzení podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU při použití pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, a nikoliv pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky, na které odkazují třetí strany (50. bod odůvodnění). Druhé uvedené pokyny se na podporu na restrukturalizaci nevztahují, jelikož podnik CE Oltenia se nachází v situaci podniku v obtížích a s ohledem na skutečnost, že podpora na restrukturalizaci není podpora v oblasti životního prostředí a energetiky podléhající stejnému souboru podmínek slučitelnosti⁽⁵⁵⁾. Zatímco státní podpora pro splnění závazných regulačních norem by v případě podpory v oblasti životního prostředí neměla pobídkový účinek (jelikož subjekty jsou dostatečně pobízeny ke splnění takovýchto závazných nařízení), tato podpora může být nezbytná pro umožnění restrukturalizace podniku, který by při neexistenci takovéto podpory nebyl schopen pokrýt své náklady během období potřebného k dosažení dané restrukturalizace.
- (150) Podpora na záchranu nebo restrukturalizaci podle pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci může být použita pro různé druhy nákladů, jako jsou provozní náklady nebo náklady na splnění povinností v sociální oblasti nebo v oblasti životního prostředí, a to včetně nákladů na pokrytí nákupu povolenek na emise CO₂, jako tomu bylo v případě podpory na záchranu, kterou zákonně obdržel podnik CE Oltenia. V praxi by slučitelná podpora na

⁽⁵⁵⁾ Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020, bod 16, který stanoví, že podporu v oblasti energetiky a životního prostředí nelze poskytnout podnikům v obtížích, jak je pro účely těchto pokynů definují pokyny Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích.

záchranu a restrukturalizaci účelově vázaná pro jiné účely než uhrazení provozních nákladů souvisejících s CO₂ měla účinek v podobě uvolnění příjmů, které by podnik mohl použít pro uhrazení souvisejících povolenek na emise CO₂ se stejným praktickým účinkem jako podpora, která je účelově vyhrazena pro tyto náklady.

- (151) Podpora na restrukturalizaci bude navíc podporovat přechod k méně znečišťujícím palivům a nemá za důsledek, že podnik CE Oltenia není dostatečně motivován k dodržování pravidel v oblasti životního prostředí. Bez balíčku podpory, včetně jeho složky pokrývající soulad v oblasti životního prostředí, by podnik CE Oltenia náhle opustil trh způsobem, který by řádně nezajišťoval rozvoj činnosti výroby elektrické energie v regionu, kde se podnik CE Oltenia nachází. Proto s ohledem na dočasný charakter, plán snížit emise CO₂ a na regionální situaci, na niž článek 191 SFEU rovněž odkazuje, daná podpora na restrukturalizaci neporušuje článek 191 SFEU, pokud jde o zásadu „znečišťovatel platí“.
- (152) Rumunsko se rovněž domnívá, že podpora na restrukturalizaci může být prohlášena za slučitelnou s vnitřním trhem podle pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.
- (153) S ohledem na charakter a cíle dané státní podpory a na tvrzení rumunských orgánů Komise posoudí, zda je plánovaná podpora na restrukturalizaci v souladu s příslušnými ustanoveními stanovenými v pokynech pro podporu na záchranu a restrukturalizaci. V pokynech pro podporu na záchranu a restrukturalizaci Komise stanoví podmínky, za jakých může být podpora na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích považována za slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU.
- (154) V rámci zkoumání toho, zda má podpora na restrukturalizaci nepříznivé účinky na obchodní podmínky v míře, která je v rozporu se společným zájmem, Komise provádí ověření vyváženosti v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU a s pokyny pro podporu na záchranu a restrukturalizaci. Pokud je příjemce způsobilý obdržet podporu na restrukturalizaci, Komise při provádění tohoto ověření posuzuje pozitivní účinky podpory ve srovnání s negativními účinky na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy vytvořené dopadem státní podpory. Při provádění tohoto posuzování zvažuje potřebu státního zásahu, vhodnost, přiměřenost a transparentnost podpory, zásadu jednou a dost a opatření k omezení narušení hospodářské soutěže stanovená v pokynech pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.

Způsobilost: podnik v obtížích

- (155) Aby byl příjemce způsobilý pro podporu na restrukturalizaci, musí se kvalifikovat jako podnik v obtížích, jak je definován v oddíle 2.2 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci. Konkrétně bod 20 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci objasňuje, že podnik je považován za podnik v obtížích, pokud bude v krátkodobém či střednědobém výhledu bez zásahu státu téměř s jistotou odsouzen k ukončení činnosti. Tak by tomu bylo v případě, pokud nastane alespoň jedna z okolností popsanych v bodě 20 písm. a) až d) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.
- (156) Jak je vysvětleno v rozhodnutí o zahájení řízení ⁽⁵⁶⁾ a v rozhodnutí o podpoře na záchranu ⁽⁵⁷⁾, podnik CE Oltenia ode dne 31. prosince 2019 podle vnitrostátního práva splňuje kritéria pro zařazení do kolektivního úpadkového řízení na žádost jeho věřitelů, jelikož minimálně ode dne 31. prosince 2019 mohlo 46 dodavatelů podniku CE Oltenia požadovat zahájení insolvenčního řízení. Jak je uvedeno ve 22. bodě odůvodnění, podnik CE Oltenia nemá kapacitu splatit poskytnutou půjčku na záchranu plus úroky, a pokud by neoznámil plán restrukturalizace, automaticky by se dostal do likvidace. Z toho vyplývá, že podnik CE Oltenia podle vnitrostátního práva od roku 2019 splňuje kritéria pro zařazení do kolektivního úpadkového řízení na žádost jeho věřitelů a kvalifikuje se jako podnik v obtížích podle bodu 20 písm. c) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.
- (157) Podle bodu 21 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci není nově vytvořený podnik způsobilý pro podporu na restrukturalizaci. V tomto případě příjemce, konkrétně podnik CE Oltenia, není nově vytvořeným podnikem pro účely pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, jelikož byl zřízen v roce 2011 (viz 7. bod odůvodnění), tedy před více než třemi lety.

⁽⁵⁶⁾ 40. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽⁵⁷⁾ 17. a 33. bod odůvodnění rozhodnutí o podpoře na záchranu.

- (158) Podle bodu 22 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci není společnost, která patří k větší obchodní skupině nebo byla touto skupinou převzata, za normálních okolností způsobilá pro poskytnutí podpory na restrukturalizaci, ledaže je možné prokázat, že jsou dané obtíže její vlastní a nejsou výsledkem svévolného rozvrhování nákladů v rámci dané skupiny a že jsou tyto obtíže příliš vážné na to, aby je skupina vyřešila sama.
- (159) Obtíže podniku CE Oltenia pramení zejména z jeho vlastního obchodního modelu a vstupních paliv pro výrobu elektrické energie v konkurenčním prostředí rumunského trhu s elektrickou energií (23. až 26. bod odůvodnění). Podnik CE Oltenia nepatří k větší obchodní skupině a stát nad ním má výlučnou kontrolu prostřednictvím ministerstva energetiky (7. bod odůvodnění), takže se jedná o veřejný podnik, v němž stát vykonává výlučnou kontrolu na základě svého vlastnictví a finanční účasti⁽⁵⁸⁾. Ze situace výlučné kontroly státem vyplývá, že ve stávajícím případě by se jakákoli finanční podpora od státu pro podnik CE Oltenia s cílem pomoci mu s jeho obtížemi kvalifikovala jako podpora, ledaže by byla provedena za tržních podmínek. Proto ačkoli jsou obtíže podniku CE Oltenia jeho vlastní, nevyvstává otázka, zda nejsou výsledkem svévolného rozvrhování nákladů v rámci dané skupiny a zda nejsou tyto obtíže příliš vážné na to, aby je vyřešila skupina sama.
- (160) Na základě výše uvedeného Komise dospěla k závěru, že podnik CE Oltenia je podnik v obtížích a je způsobilý pro podporu na restrukturalizaci.

5.3.1 Podpora usnadňuje rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí

- (161) Ustanovení čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU stanoví, že aby mohla být státní podpora považována za slučitelnou s vnitřním trhem, musí usnadňovat rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí.
- (162) V tomto ohledu platí, že aby členské státy poskytující takovou podporu ukázaly, že podpora na restrukturalizaci je určena k usnadnění rozvoje takovýchto činností nebo oblastí, musí prokázat, že cílem podpory je zabránit sociálním potížím nebo řešit tržní selhání. V konkrétním kontextu podpory na restrukturalizaci Komise poznamenává, že, jak je uznáno v bodě 43 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, odchod z trhu je ve skutečnosti významný pro širší proces růstu produktivity, takže pouhé zabránění podniku v odchodu z trhu není dostatečným odůvodněním státní podpory. Naopak podpora na záchranu a restrukturalizaci patří mezi druhy státní podpory, které nejvíce narušují hospodářskou soutěž, neboť zasahují do procesu odchodu z trhu. V určitých situacích však může restrukturalizace podniku v obtížích přispět k rozvoji hospodářských činností nebo oblastí, a to i nad rámec činností vykonávaných příjemcem. Tak je tomu tehdy, kdy by v případě neposkytnutí takové podpory vedl neúspěch příjemce k selhání trhu nebo k sociálním potížím, což by bránilo rozvoji hospodářských činností a/nebo oblastí, které by byly těmito situacemi dotčeny. Neúplný seznam těchto situací je uveden v bodě 44 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.
- (163) Tyto situace nastávají mimo jiné tehdy, když se příjemce, jehož selhání se podpora snaží odvrátit, nachází v regionu (na úrovni NUTS 2), kde je míra nezaměstnanosti vyšší než celostátní průměr, je dlouhodobá a provázená obtížemi při tvorbě nových pracovních míst, nebo když příjemce hraje důležitou systémovou úlohu v určitém regionu nebo odvětví a jeho odchod by měl pro tento region nebo odvětví případné negativní důsledky (bod 44 písm. a) a c) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci). Podpora tím, že příjemci umožňuje pokračovat v činnosti, brání takovému selhání trhu nebo sociálním potížím. V případě podpory na restrukturalizaci však toto platí pouze tehdy, pokud podpora příjemci umožňuje konkurovat na trhu vlastními silami, což může být zajištěno pouze tehdy, je-li tato podpora založena na provádění plánu restrukturalizace, který obnoví dlouhodobou životaschopnost příjemce.
- (164) Komise proto nejprve posoudí, zda má podpora zabránit selhání trhu nebo sociálním potížím (oddíl 5.3.1.1) a zda je doprovázena plánem restrukturalizace, který obnoví dlouhodobou životaschopnost příjemce (oddíl 5.3.1.2).

⁽⁵⁸⁾ Viz čl. 2 písm. b) směrnice Komise 2006/111/ES ze dne 16. listopadu 2006 o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř jednotlivých podniků (Úř. věst. L 318, 17.11.2006, s. 17).

5.3.1.1 Zabránění sociálním potížím nebo selhání trhu přispívající k rozvoji hospodářské činnosti nebo hospodářské oblasti

- (165) Mezi situacemi, kdy může záchrana podniku v obtížích přispět k rozvoji hospodářských činností nebo oblastí, jsou v bodě 44 písm. a) a c) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci uvedeny případy, kdy je míra nezaměstnanosti v regionu, v němž je příjemce aktivní, vyšší než celostátní průměr, je dlouhodobá a provázená obtížemi při tvorbě nových pracovních míst v daném regionu (bod 44 písm. a) druhá odrážka pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci), nebo kdy je podpora zamýšlena k odvrácení rizika, že selhání podniku s důležitou systémovou úlohou v daném odvětví nebo regionu brání hospodářskému růstu (bod 44 písm. c) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci).

Míra nezaměstnanosti v regionu, v němž je příjemce aktivní

- (166) Rumunsko v této souvislosti odkazuje na okolnosti uvedené v bodě 44 písm. a) druhé odrážce pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, tj. uvádí, že příjemce je aktivní v regionu (na úrovni NUTS 2), kde je míra nezaměstnanosti vyšší než celostátní průměr, je dlouhodobá a provázená obtížemi při tvorbě nových pracovních míst v daném regionu. Komise v rozhodnutí o zahájení řízení dospěla k závěru, že podpora na restrukturalizaci má za cíl zabránit sociálním potížím za okolností uvedených v bodě 44 písm. a) druhé odrážce pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci⁽⁵⁹⁾. Tento závěr nebyl třetími stranami, které v rámci řízení poskytly své připomínky, zpochybněn.
- (167) Míra nezaměstnanosti v regionu Jihozápad – Oltenia je soustavně vyšší než celostátní průměr, přinejmenším od roku 2015. Míra nezaměstnanosti v regionu Jihozápad – Oltenia se v letech 2015 až 2020 pohybovala v rozmezí 8,2 % až 5,5 %, zatímco celostátní průměr se ve stejném období pohyboval v rozmezí 5 % až 3,4 %, přičemž míra nezaměstnanosti v regionu Jihozápad – Oltenia se vždy pohybovala nad celostátním průměrem (8. bod odůvodnění). V tomto ohledu podnik CE Oltenia zaměstnance zaměstnává v rámci činností těžby lignitu a výroby energie a jeho náhlý odchod z trhu by pro tyto zaměstnance jistě znamenal, že jejich odborné dovednosti by jim neumožnily najít si v regionu vhodné pracovní místo, pokud by zde nebyly alternativní činnosti těžby nebo výroby energie. Tato nezaměstnanost je provázena obtížemi při tvorbě nových pracovních míst v regionu, jak dokládá plán spravedlivé územní transformace pro župu Gorj (9. bod odůvodnění).

- (168) Komise má tudíž za to, že okolnosti uvedené v bodě 44 písm. a) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci jsou přítomny.

Podpora podporuje podnik se systémovou úlohou v regionu Jihozápad – Oltenia

- (169) Podpora se rovněž snaží odvrátit riziko odchodu podniku se systémovou úlohou ve smyslu bodu 44 písm. c) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.
- (170) Podnik CE Oltenia je třetím největším výrobcem elektrické energie v Rumunsku s výrazným podílem na nainstalované výrobní kapacitě (11. bod odůvodnění). Rumunsko uvedlo argument, že pokud by podnik CE Oltenia odešel z trhu, mohlo by vzniknout riziko ohrožení bezpečnosti dodávek elektrické energie v Rumunsku (viz 61. bod odůvodnění). Jelikož Rumunsko nepředložilo posouzení zdrojové přiměřenosti podle metodiky stanovené v článku 24 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 o vnitřním trhu s elektřinou⁽⁶⁰⁾, Komise nemůže vyloučit případné negativní důsledky pro dodávku energií na regionální úrovni v regionu Jihozápad – Oltenia, kde se elektrárny nacházejí. Náhlé ukončení činnosti elektráren, které dodávají elektrickou energii, a v případě města Craiova rovněž teplo, nebo náhlé ukončení jeho těžebních činností by mohlo, alespoň dočasně, vést k dalším nákladům pro společnosti a domácnosti, aby byly zajištěny stabilní dodávky energií na regionální úrovni. Komise zároveň nepovažuje za nezbytné zaujmout stanovisko k argumentu bezpečnosti dodávek na rumunském vnitrostátním trhu, který je v tomto kontextu brán jako celek.
- (171) Případné negativní důsledky, které doprovázejí úlohu podniku CE Oltenia jakožto dodavatele energie v regionu, zahrnují negativní vedlejší účinek na hospodářskou činnost a situaci v regionu, a zejména v župě Gorj. Jak je uvedeno v 18. bodě odůvodnění, podnik CE Oltenia má v župě Gorj obchodní vztahy s přibližně 120 společnostmi, které v roce 2019 dohromady představují přibližně 50 % hospodářství župy z hlediska celkového ročního obrátu. V případě odchodu podniku CE Oltenia by v regionu a zejména v župě Gorj pravděpodobně došlo k omezení hospodářských činností a ke snížení vytvořené hospodářské hodnoty.

⁽⁵⁹⁾ 41. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽⁶⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54).

- (172) Kromě toho je podnik CE Oltenia s přibližně 12 268 zaměstnanci významným zaměstnavatelem v regionu Jihozápad – Oltenia (7. bod odůvodnění). Uzavření příjemce by vedlo nejen k přímé ztrátě více než 12 000 pracovních míst, ale s ohledem na velký počet stávajících partnerů v hodnotovém řetězci také ke ztrátě významného počtu nepřímých pracovních míst. Pravděpodobný úpadek, kterému by podnik CE Oltenia při absenci podpory na restrukturalizaci čelil, by tak měl významný negativní vedlejší účinek na region i mimo něj.
- (173) Komise se proto domnívá, že příjemce na regionální úrovni bezpochyby hraje klíčovou systémovou úlohu, a to nejen z hlediska rozvoje jeho výroby a dodávek, ale také z hlediska rozvoje širších hospodářských činností, které se na tyto dodávky spoléhají, jak je stanoveno v bodě 44 písm. c) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.

Závěry týkající se zabránění sociálním potížím nebo tržnímu selhání

- (174) Ačkoli se Rumunsko odvolávalo rovněž na okolnosti uvedené v bodě 44 písm. b) a g) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, Komise je spokojena s tím, že jsou tyto body splněny, a není tudíž nutné posuzovat argumenty Rumunska v tomto ohledu. Rovněž je třeba poznamenat, že Komise ve svém rozhodnutí o zahájení řízení nevznesla pochybnosti ohledně splnění tohoto kritéria slučitelnosti, ani neobdržela žádné připomínky o nesplnění této podmínky v rámci komentářů třetích stran.
- (175) S ohledem na výše uvedené Komise dospěla k závěru, že podpora přispívá k rozvoji hospodářské činnosti výroby elektrické energie a k rozvoji regionu Jihozápad – Oltenia. Podpora brání odchodu podniku aktivního v regionu Jihozápad – Oltenia, kde je míra nezaměstnanosti vyšší než celostátní průměr, je dlouhodobá a provázená obtížemi při tvorbě nových pracovních míst v daném regionu, a dále brání případným negativním důsledkům odchodu podniku s důležitou systémovou úlohou v rumunském odvětví výroby elektrické energie (bod 44 písm. a) a c) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci).

5.3.1.2 Plán restrukturalizace a návrat k dlouhodobé životaschopnosti

- (176) Podle bodu 46 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci musí být poskytnutí podpory podmíněno prováděním plánu restrukturalizace, který by obnovil životaschopnost příjemce. Náprava příčin, které vedly k obtížím příjemce, a to prostřednictvím usnadnění návratu k jeho dlouhodobé životaschopnosti, představuje nezbytnou podmínku pro to, aby podpora na restrukturalizaci sloužila rozvoji hospodářských činností a oblastí, v nichž příjemce působí.
- (177) Podle bodů 45 až 48 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci by podpora na restrukturalizaci měla být udělena pouze na podporu realistického, důsledného a dalekosáhlého plánu restrukturalizace a jeho opatření musí být navržena tak, aby v přiměřené lhůtě obnovila dlouhodobou životaschopnost, a musí být vyloučena další podpora nad rámec podpory podporující plán restrukturalizace příjemce. Plán restrukturalizace musí určit příčiny vlastních obtíží příjemce a slabé stránky příjemce a musí nastínit, jak navrhovaná restrukturalizační opatření problémy příjemce napraví.
- (178) Výsledky restrukturalizace musí být prokázány v různých scénářích, zejména určením parametrů ovlivňujících výsledky a hlavních předvídatelných rizikových faktorů. Návrat příjemce k životaschopnosti musí vést k přiměřené návratnosti investovaného kapitálu po uhrazení nákladů, aniž by závisel na optimistických předpokladech ohledně faktorů, jako jsou změny ceny nebo poptávky. Dlouhodobé životaschopnosti je dosaženo, pokud je podnik schopen zajistit odpovídající předpokládanou návratnost kapitálu poté, co pokryl veškeré náklady včetně nákladů spojených s opotřebením a finančními poplatky, a je rovněž schopen konkurovat na trhu vlastními silami.
- (179) Plán restrukturalizace podniku CE Oltenia byl navržen tak, aby řešil obtíže, které příjemce identifikoval po důkladném posouzení důvodů svých finančních obtíží (viz 22. až 26. bod odůvodnění), a za účelem opětovného zajištění jeho životaschopnosti. Šestiletá doba trvání plánu, zahrnující období let 2021 až 2026, není nepřiměřeně dlouhá s ohledem na skutečnost, že: [...].
- (180) V následujícím oddíle Komise nejprve posoudí věrohodnost předpokladů, z nichž vychází plán restrukturalizace příjemce, a poté důkazy o návratu příjemce k životaschopnosti na konci plánu restrukturalizace.

Posouzení předpokladů, z nichž vycházejí finanční výhledy

- (181) Komise pečlivě přezkoumala klíčové předpoklady, z nichž vycházejí finanční předpovědi revidovaného plánu restrukturalizace předloženého Rumunskem.
- (182) Co se týče věrohodnosti předpokladů, z nichž vycházejí prognózy příjmů, Komise poznamenává, že celková výrobní kapacita podniku CE Oltenia se bude postupně snižovat z [...] v roce 2021 na [...] v roce 2025 a na [...] v roce 2026 (97. bod odůvodnění) a příjmy za stejné období budou sledovat podobný trend (tabulka 3). Celková výrobní kapacita bude mezi lety 2021 a 2025 snížena o [...] %, zatímco příjmy za stejné období klesnou o [...] %. Důvod pomalejšího poklesu příjmů v porovnání se snížením kapacity je dvojitý: na jedné straně je způsoben nárůstem průměrné ceny elektrické energie o [...] % mezi lety 2021 a 2026, a na druhé straně podnik CE Oltenia nahradí část prodeje elektrické energie, k němuž v současné době dochází na méně lukrativním trhu OPCOM, prodejem na lukrativnějším mezidenním trhu ve špičce (99. bod odůvodnění).
- (183) Kromě toho prognózy odrážejí příjmy z vodní elektrárny, fotovoltaických parků a plynových instalací, jejichž provoz bude zahájen počínaje rokem 2023, 2024 a 2025. V předpovědi příjmů je zohledněno postupné omezování lignitu, jakož i jeho role rezervy v pohotovostním režimu v roce 2026 (97. bod odůvodnění).
- (184) Prognózy odrážejí náhlý pokles příjmů o více než [...] % v roce 2026 [...] a plynové instalace budou v provozu pouze polovinu roku 2026 (98. bod odůvodnění). V roce 2025 bude celková kapacita podniku CE Oltenia činit [...] a v roce 2027 dosáhne [...] díky zohlednění plné kapacity plynových instalací, což představuje [...] % nárůst celkové kapacity mezi lety 2025 a 2027. Vzestupný trend potvrzují příjmy, které mají za stejné období vzrůst o stejné procento (98. bod odůvodnění).
- (185) Kromě toho podnik CE Oltenia ve svých prognózách příjmů zohlednil další důležité faktory jako například faktor průměrného zatížení, technologické předpoklady a objem prodeje elektřiny dle segmentů trhu (96. bod odůvodnění). Komise proto považuje prognózy příjmů příjemce za přiměřené.
- (186) Pokud jde o náklady na povolenky na emise CO₂, je třeba zdůraznit, že původní plán restrukturalizace, v souvislosti s kterým Komise zahájila formální vyšetřovací řízení, byl založen na podhodnocených cenách povolenek na emise CO₂ ⁽⁶¹⁾. Plán byl vytvořen za použití cen povolenek na emise CO₂ pohybujících se pro období let 2020 a 2030 v rozmezí od 25,3 EUR do 31,2 EUR/tunu, zatímco ke dni 24. ledna 2021 cena již dosáhla výše 33 EUR/tunu (45. bod odůvodnění). Revidovaný plán restrukturalizace z června 2021 byl založen na cenách mezi 44 a 63 EUR/tunu pro období let 2021–2026 (100. bod odůvodnění). V dlouhodobé perspektivě, v níž má plán být posuzován, jsou prognózy cen povolenek na emise CO₂ pro rok 2026 o 57 % vyšší než průměrné ceny pro období let 2017–2021. Komise tudíž tyto prognózy považuje za přiměřené. Pokud by ceny povolenek na emise CO₂ dále rostly, Komise se domnívá, že to nebude mít dopad na životaschopnost podniku CE Oltenia, jelikož podnik CE Oltenia by byl schopen navýšení přenést na své zákazníky prostřednictvím vyšší ceny elektrické energie (102. bod odůvodnění), což potvrzuje předložená analýza citlivosti (101. a 191. bod odůvodnění).
- (187) Pokud jde o prognózy nákladů práce, Komise poznamenává, že příjemce má v úmyslu postupně snižovat počet svých zaměstnanců v důsledku uzavření lignitových energetických skupin, čehož bude dosaženo prostřednictvím propouštění a předčasného odchodu do důchodu (73. bod odůvodnění). Náklady na zaměstnance [...] od roku 2021 do roku 2025 (103. bod odůvodnění), což odpovídá snížení počtu zaměstnanců o víc než [...] % ve stejném období. Komise tudíž tyto prognózy považuje za věrohodné.

Posouzení návratu příjemce k životaschopnosti

- (188) Poté, co byla stanovena věrohodnost předpokladů, z nichž vycházejí finanční výhledy, Komise na základě těchto prognóz posoudí, zda je příjemce schopen se na konci plánu restrukturalizace navrátit k životaschopnosti. Konkrétněji Komise ověří, zda příjemce do konce roku 2026 očekává, že bude vytvářet dostatečnou míru návratnosti ze svého provozu a bude schopen konkurovat na trhu vlastními silami.

⁽⁶¹⁾ Rozhodnutí o zahájení řízení, 59. bod odůvodnění a poznámka pod čarou 17.

- (189) Podle základního scénáře (tabulka 3) bude podnik CE Oltenia během prvních let plánu restrukturalizace vykazovat záporné hodnoty EBITDA, zejména kvůli vysokým nákladům na povolenky na emise CO₂. Počínaje rokem 2021 (s výjimkou roku 2022) nicméně bude schopen pokrýt veškeré své provozní náklady a náklady na odpisy, což je prokázáno kladnými čistými zisky. Na konci období restrukturalizace, které se shoduje s vyřazením energetických jednotek založených na lignitu z provozu, začnou být hodnoty EBITDA kladné a v období po restrukturalizaci se dále zlepší (104. bod odůvodnění).
- (190) Krátkodobá ziskovost podniku CE Oltenia je ztížena vysokými cenami povolenek na emise CO₂, ale v dlouhodobém horizontu prognózy naznačují návratnost vlastního kapitálu pohybující se pro období let 2025–2026 v rozmezí mezi [...] % a [...] %, tj. výrazně vyšší než náklady na vlastní kapitál podniku CE Oltenia ve výši [...] % (105. bod odůvodnění). Návratnost vloženého kapitálu zůstává v roce 2026 nízká, což je způsobeno investičními náklady na nové elektrárny, které nedávno vznikly, ale dosud nebyly amortizovány. Očekávané návratnosti tedy podporují argument, že plán restrukturalizace by zajistil dlouhodobou životaschopnost příjemce.
- (191) V předložené analýze citlivosti rumunské orgány zohlednily ceny CO₂, které se více blíží stávajícím cenám (186. bod odůvodnění), a vzaly v potaz vyšší ceny elektrické energie. Rumunsko v analýze citlivosti předložilo prognózy založené na ceně [...] EUR (101. bod odůvodnění). Je třeba poznamenat, že k prosinci 2021 činila cena povolenek na emise CO₂ [...] EUR (25. bod odůvodnění). Jak je uvedeno ve 101. bodě odůvodnění, [...] % celkových očekávaných příjmů, které měly vzniknout během období restrukturalizace, pochází ze smluv s pohyblivými cenami, což poskytne Rumunsku příležitost využívat přínosy vyšších cen elektrické energie, a to počínaje červnem 2022, kdy vyprší většina smluv s pevnou cenou. Tato skutečnost potvrzuje prohlášení Rumunska, že vyšší náklady na emise CO₂ mohou být vykompenzovány vyššími cenami elektrické energie, a tudíž vážně neohrozí dlouhodobou životaschopnost příjemce (102. bod odůvodnění).
- (192) Podnik CE Oltenia navíc bude schopen do roku 2026 plně pokrýt veškeré své provozní a amortizační náklady, a to i při zohlednění aktualizovaných údajů, které odrážejí vyšší náklady na povolenky na emise CO₂. Navíc se očekává, že příjemce do roku 2026 dosáhne solidních poměrů dluhu vůči vlastnímu kapitálu [...] a úrokového krytí EBITDA [...] (106. bod odůvodnění). To prokazuje schopnost podniku CE Oltenia splácet své krátkodobé a dlouhodobé závazky, což je znamení, že příjemce bude v dlouhodobém horizontu schopen provádět své činnosti bez další podpory.
- (193) V souladu s bodem 50 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci rumunské orgány připravily pesimistický scénář (viz 106. bod odůvodnění), aby bylo možné sledovat dopad na finanční výsledky podniku. Tento scénář je založen na nepříznivějších předpokladech: i) pokles cen elektrické energie o 5 %; ii) nárůst nákladů na získávání plynu o 5 % a iii) nárůst nákladů na povolenky na emise CO₂ o 5 %. V rámci tohoto scénáře může podnik na konci roku 2026 očekávat kladné čisté zisky a návratnost vlastního kapitálu lehce nad 3 %. Kromě toho dva ukazatele zadluženosti (106. bod odůvodnění) zůstanou solidní, takže v případě potřeby umožní přístup k dalšímu (úvěrovému) tržnímu financování za tržních podmínek. Dle těchto ukazatelů by v rámci pesimistického scénáře byl podnik CE Oltenia v roce 2026 stále schopen pokrýt veškeré své náklady, a to včetně odpisů a splácení svých dluhových závazků, a působit na trhu bez nutnosti další podpory na restrukturalizaci na konci plánu restrukturalizace.
- (194) S ohledem na výše uvedené Komise dospěla k závěru, že navrhovaný plán restrukturalizace je proveditelný, důsledný a dalekosáhlý a je schopen v přiměřeném časovém rámci obnovit dlouhodobou životaschopnost podniku CE Oltenia, a to s přihlédnutím ke specifčnosti jeho obchodní činnosti a k době potřebné pro provedení plánovaných investic a využití jejich přínosů. V tomto ohledu a vzhledem k délce trvání a obsahu plánu restrukturalizace a k trhu, na němž podnik CE Oltenia působí, je vhodné, že Rumunsko dohlédne na to, aby podnik CE Oltenia včas a účinně prováděl opatření zahrnutá v plánu restrukturalizace jako podmínku pro slučitelnost podpory. Rumunsko nebo případně podnik CE Oltenia by měly přijmout veškerá opatření potřebná pro řešení případných odchylek od finanční trajektorie a prognóz, které slouží jako zdroj informací pro plán restrukturalizace.

5.3.2 Pozitivní účinky podpory na rozvoj hospodářských činností nebo hospodářských oblastí převažují nad negativními účinky, a to z hlediska narušení hospodářské soutěže a nepříznivých účinků na obchod

- (195) Aby bylo možné posoudit, zda podpora nepatříčně neovlivňuje hospodářskou soutěž a obchodní podmínky, je nezbytné přezkoumat nezbytnost, vhodnost a přiměřenost podpory a zajistit transparentnost. Je rovněž nutné přezkoumat účinky podpory na hospodářskou soutěž a obchod a posoudit pozitivní účinky podpory na rozvoj hospodářských činností a oblastí, jež mají být z podpory podporovány, jakož i další pozitivní účinky na obchod, a to ve srovnání s negativními účinky na vnitřní trh.

5.3.2.1 Nezbytnost podpory

- (196) Podle bodu 53 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci musí členské státy, které hodlají poskytnout podporu na restrukturalizaci, předložit srovnání s důvěryhodným alternativním scénářem, který nezahrnuje státní podporu a prokazuje, že rozvoje hospodářských činností nebo oblastí, o něž podpora usiluje, podle oddílu 3.1.1 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci nebude dosaženo, nebo by jich bylo dosaženo v menší míře.
- (197) Podpora na restrukturalizaci má za cíl zabránit tomu, aby podnik CE Oltenia ukončil činnost, a odvrátit tak situaci tržního selhání a sociálních potíží, která by narušila rozvoj služeb výroby elektrické energie v Rumunsku. Tohoto cíle se dosáhne prostřednictvím provádění plánu restrukturalizace, částečně financovaného podporou na restrukturalizaci, což zabrání úpadku a ukončení činnosti, k čemuž by v případě absence podpory jistě došlo. Plán restrukturalizace prokazuje, že k vyřešení finančních problémů příjemce je třeba se zabývat jak likviditou, tak solventností. V krátkodobém horizontu není podnik CE Oltenia schopen plnit své závazky, které mu vzniknou v souvislosti s náklady na ochranu životního prostředí, nebo získat přístup na finanční trhy, s výjimkou jeho budoucích projektů strukturovaných jako zvláštní účelové jednotky se spoluinvestory, u nichž je plánováno, že budou spolufinancovány z podpory. Vzhledem ke kumulovaným ztrátám ve výši přibližně 345 milionů EUR, které budou při absenci podpory pokračovat po delší období, není podnik CE Oltenia v dlouhodobém horizontu schopen plnit své finanční závazky. Je třeba připomenout, že podnik CE Oltenia již splňuje, minimálně ode dne 31. prosince 2019, kritéria pro zařazení do kolektivního insolvenčního řízení na žádost jeho věřitelů (viz 22. bod odůvodnění). Proto by byl při absenci podpory na restrukturalizaci jeho odchod z trhu nevyhnutelný. Podpora na restrukturalizaci je tudíž nezbytná pro úspěšné dokončení plánu restrukturalizace, jehož provádění usiluje o usnadnění rozvoje služeb výroby elektrické energie v Rumunsku a v regionu Jihozápad – Oltenia.

5.3.2.2 Vhodnost podpory

- (198) Podpora na restrukturalizaci nebude považována za slučitelnou s vnitřním trhem, pokud by bylo možné dosáhnout stejného cíle pomocí jiných opatření, která méně narušují hospodářskou soutěž; za podporu musí být poskytnuto řádné protiplnění a zvolený nástroj musí být vhodný pro problém solventnosti nebo likvidity, který má řešit ⁽⁶²⁾.
- (199) Podpora na restrukturalizaci má podobu grantů, státní záruky za půjčku, kapitálové injekce a přeměny půjčky na grant (27. bod odůvodnění).
- (200) Jak je popsáno v 79. bodě odůvodnění, Rumunsko uvádí, že náklady na restrukturalizaci, u nichž se očekává, že vzniknou v období let 2021–2026, budou činit až 3,94 miliardy EUR. Z této částky bude přibližně 1,76 miliardy EUR poskytnuto státem (včetně půjčky na záchranu ve výši 251 milionů EUR, která bude za účelem snížení neuhrazených ztrát přeměněna na grant; navýšení základního kapitálu o 226 milionů EUR; státní záruky za půjčku ve výši 195,8 milionu EUR a grantu ve výši 1 090 milionů EUR) ⁽⁶³⁾, zatímco z modernizačního fondu má být poskytnut grant ve výši 895,3 milionu EUR na nové investice, přičemž se čeká na předložení odpovídajících investičních návrhů Rumunskem a na jejich potvrzení Evropskou investiční bankou nebo případně investičním výborem modernizačního fondu.
- (201) Protiplnění pro stát bude dosaženo prostřednictvím očekávaných kladných čistých zisků, které navýší hodnotu státního podílu v podniku CE Oltenia (po navýšení základního kapitálu přibližně 95 %) a prostřednictvím odprodeje alespoň 20 % akcií, které stát v podniku CE Oltenia drží. Konkrétně v důsledku snížení základního kapitálu a následné kapitálové injekce podíl státu v podniku CE Oltenia vzroste ze stávajících 77,15 % na přibližně 95 % (93. a 94. bod odůvodnění). Tato kapitálová injekce, která nebyla součástí původního oznámení, státu umožní získat zpět jakákoli pozitivita vytvořená podnikem CE Oltenia, bez ohledu na skutečnost, že část podpory je příjemci poskytována prostřednictvím přímých grantů. Vzhledem ke struktuře akcionářů 95% vlastnictví státu ve skutečnosti umožní mít prospěch a získávat protiplnění z podpory v podobě kapitálové injekce do podniku CE Oltenia, a to v podobě přímých grantů nebo v podobě záruky, jelikož vyšší čisté zisky podniku CE Oltenia, které vzniknou díky nízkému nebo žádnému protiplnění finančních nástrojů v porovnání s financováním za tržních podmínek, zvýší hodnotu podílu.

⁽⁶²⁾ Rozhodnutí o zahájení řízení, 59. bod odůvodnění a poznámka pod čarou 17.

Bod 38 písm. c) a body 54 a 58 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.

⁽⁶³⁾ To zahrnuje státní grant ve výši 241 milionů EUR na nákup povolenek na emise CO₂ pro rok 2020, který byl již poskytnut, a část oznámeného balíčku podpory na restrukturalizaci.

- (202) Kromě toho, jak stanoví 81. bod odůvodnění, se rumunské orgány zavázaly, že budou provádět dostatečný odprodej akcií rumunského státu v podniku CE Oltenia, což znamená, že před koncem období restrukturalizace v roce 2026 odprodají minimálně 20 % svých vlastnických práv. Rumunsko poskytlo analýzu oceňování, dle které byla orientační tržní hodnota 20% podílu na kapitálu podniku CE Oltenia ke dni 31. prosince 2026 odhadnuta na částku [...] EUR v případě základního scénáře, nebo na částku [...] EUR v případě alternativního scénáře (84. bod odůvodnění). Jakmile bude tento odprodej proveden, částka ve výši [...] EUR, která je orientační, bude představovat protiplnění *ex post* pro stát za jeho podporu ve prospěch podniku CE Oltenia. Ačkoliv se tedy Rumunsko pevně zavázalo odprodat minimálně 20 % vlastnických práv, nezavázalo se k dosažení konkrétní minimální ceny za tento odprodej; uvedené rozmezí je orientační. Komise považuje částku [...] EUR za konzervativní ocenění pro účely výpočtu protiplnění *ex post* pro stát. Odprodej za tržních podmínek snižuje výši podpory *ex post*. Toto protiplnění *ex post* pro stát může být považováno za vhodné a plánovaná podpora na restrukturalizaci proto má vhodné protiplnění.
- (203) Kromě toho v souladu s bodem 58 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci musí být zvolené nástroje vhodné pro problém solventnosti nebo likvidity, který mají řešit. Podpora na restrukturalizaci má podobu různých nástrojů (granty, státní záruka za půjčku na podporu likvidity a kapitálová injekce na podporu základního kapitálu), které podniku CE Oltenia poskytují financování základního kapitálu nezbytné pro posílení jeho solventnosti a rozvahové pozice a současně podporují investice nezbytné pro zásadní úpravu jeho palivové skladby a pro pokrytí jeho nákladů na CO₂ do doby, než budou nová aktiva na výrobu energie plně provozuschopná. V této souvislosti se Komise domnívá, že zvolené nástroje řeší jak problémy příjemce týkající se likvidity, tak problémy týkající se jeho solventnosti.
- (204) Za těchto okolností se Komise domnívá, že podpora na restrukturalizaci je vhodná.

5.3.2.3 Přiměřenost, vlastní příspěvek a sdílení nákladů

- (205) Podle bodu 38 písm. e) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci nesmí podpora na restrukturalizaci překročit minimum nutné k dosažení cíle, o který daná podpora usiluje. Částka a intenzita podpory na restrukturalizaci se musí omezit na úplné minimum nutné k provedení restrukturalizace s ohledem na stávající finanční zdroje příjemce, jeho akcionářů nebo obchodní skupiny, ke kterým náleží (bod 61 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci). Zejména musí být zaručena dostačující úroveň vlastního příspěví na náklady na restrukturalizaci, a pokud je státní podpora poskytnuta ve formě, která posiluje kapitálové postavení příjemce, sdílení nákladů. Při posuzování těchto požadavků se zohlední jakákoli dříve poskytnutá podpora na záchranu.
- (206) Vlastní příspěví příjemce k plánu restrukturalizace musí být skutečné a opravdové a zpravidla by mělo být srovnatelné s poskytnutou podporou, pokud jde o dopad na solventnost nebo likviditu příjemce. Podle bodu 63 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci musí Komise posoudit, zda jsou různé zdroje vlastního příspěvku skutečné a neobsahují podporu. Podle bodu 64 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci Komise obvykle považuje vlastní příspěví za přiměřené, pokud jeho výše bude představovat více než 50 % nákladů na restrukturalizaci.
- (207) Komise musí ověřit, zda jsou různé zdroje financování revidovaného plánu restrukturalizace popsané v 79. až 91. bodě odůvodnění skutečné a zda neobsahují podporu, tedy že je dostatečně jisté, že se průběhu provádění revidovaného plánu restrukturalizace uskuteční, s výjimkou očekávaných budoucích zisků.
- (208) Jak je uvedeno v 81. bodě odůvodnění, investice do nových elektráren s CCGT turbínami a nových fotovoltaických elektráren mohou být částečně financovány z modernizačního fondu, pokud Rumunsko předloží odpovídající investiční návrhy a Evropská investiční banka nebo případně investiční výbor modernizačního fondu je potvrdí. Granty poskytnuté z modernizačního fondu představují státní podporu (viz 124. bod odůvodnění), a proto jsou započítávány jako částka podpory, nikoliv jako zdroj vlastního příspěví.
- (209) Hlavním zdrojem vlastního příspěví poskytnutého podnikem CE Oltenia jsou příjmy z prodeje elektrické energie. Očekává se, že v období let 2021–2025 budou celkové příjmy z prodeje činit 1 275 milionů EUR. Ačkoliv bod 63 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci uvádí, že očekávání budoucích výnosů nemůže být považováno za dostatečně jisté opravdové vlastní příspěví na podporu čistých investic a dalších nákladů, měla by

být zohledněna skutečnost, že 574 milionů EUR z částky přibližně 1 275 milionů EUR již bylo vyplaceno (viz 87. bod odůvodnění). Proto Komise jako skutečné a opravdové vlastní přispění přijímá z celé částky výnosů z prodeje zohledňovaných podnikem CE Oltenia jako vlastní přispění pouze již vyplacenou částku 574 milionů EUR.

- (210) Za účelem usnadnění postupného vyřazení lignitu se podnik CE Oltenia zavázal, že bude investovat do fotovoltaických a plynových energetických projektů. Ty budou financovány prostřednictvím i) bankovních úvěrů; ii) soukromých investorů a iii) věcného přispění podniku CE Oltenia.
- (211) Co se týče bankovního financování, podnik CE Oltenia obdržel orientační hlavní podmínky v celkové výši [...] EUR podepsané finančními institucemi, které vyjádřily svůj zájem zapojit se do projektů na plyn a obnovitelné zdroje energie (92. bod odůvodnění). Ačkoliv hlavní podmínky nepředstavují ani závazný závazek financování bankami, ani podepsané finanční dohody, ukazují vážný zájem bank účastnit se financování projektů. Kromě toho výše finančních prostředků, u nichž banky vyjádřily svůj zájem je poskytnout, výrazně převyšuje částku [...] EUR, kterou má Rumunsko v úmyslu čerpat z bankovních úvěrů. Za těchto okolností je Komise spokojena s tím, že u financování ze strany bank je dostatečně pravděpodobné, že se uskuteční. Komise proto může jako skutečné vlastní přispění, které má být poskytnuto prostřednictvím bankovních úvěrů, konzervativně přijmout částku do výše [...] EUR.
- (212) Kromě toho závazky soukromých investorů, kteří byli vybráni v rámci nabídkového řízení, činí až [...] EUR (90. bod odůvodnění). Jedná se o závazné nabídky předložené vybranými tržními investory, a proto mohou být považovány za dostatečně jistý zdroj vlastního přispění. Jak je uvedeno ve 115. bodě odůvodnění, pro projekt turbíny CCGT Ișalnița nebyla předložena žádná závazná nabídka. Vzhledem ke skutečnosti, že Rumunsko plánuje projekt turbíny CCGT Ișalnița uskutečnit se soukromou účastí, nebo bez ní, se Komise domnívá, že celková částka vlastního přispění, v souvislosti s kterým byl učiněn závazek a které má být poskytnuto bankami a soukromými investory, v celkové výši [...] EUR, se nezmění bez ohledu na výsledek opětovně spuštěného procesu podávání nabídek pro projekt turbíny CCGT Ișalnița. Proto ačkoliv v případě závazné nabídky obdržené na tento projekt může dojít k navýšení vlastního přispění soukromými investory, nemá to na posouzení vlastního přispění vliv. Komise se proto domnívá, že vlastní přispění ve výši [...] EUR, které má být poskytnuto třetími stranami (soukromí investoři [...] EUR) a finančními institucemi [...] EUR) je opravdové a skutečné a ze všech zdrojů vlastního přispění, a částka [...] EUR tak představuje nové financování.
- (213) Podnik CE Oltenia přispěje k základnímu kapitálu zvláštních účelových jednotek půdou a různými jinými aktivy s celkovou spravedlivou hodnotou 104 miliony EUR. Tato částka byla potvrzena společností PwC a (vybranými) investory do projektů zvláštních účelových jednotek (91. bod odůvodnění), a proto je považována za skutečné vlastní přispění.
- (214) S ohledem na výše uvedené činí celková částka, která může být považována za skutečné a opravdové přispění příjemcem, 1 278 milionů EUR, což se rovná přibližně 32 % nákladů na restrukturalizaci ve výši 3,94 miliardy EUR, a pohybuje se tak pod 50 %.
- (215) Nicméně vyžadují-li to specifické okolnosti v podporovaných oblastech, jak je popsáno v čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU, například pokud příjemce čelí obzvláštním obtížím při získávání nového financování prostřednictvím trhu kvůli své poloze v podporované oblasti, může Komise přijmout příspěvek, který je nižší než 50 % nákladů na restrukturalizaci (bod 98 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci). Podnik CE Oltenia se nachází v regionu Jihozápad – Oltenia, který je podporovanou oblastí podle čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU ⁽⁶⁴⁾.
- (216) Dále v souladu s bodem 64 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci se Komise může za výjimečných okolností a v případě zvlášť závažných problémů spokojit i s příspěvkem, který nebude dosahovat 50 % nákladů na restrukturalizaci. Pokud výše daného příspěvku zůstává významná, musí členský stát tyto okolnosti a případy prokázat.

⁽⁶⁴⁾ Viz rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2021 v SA.100199 (2021/N) – Mapa regionální podpory pro Rumunsko (1. ledna 2022 – 31. prosince 2027), dosud nezveřejněno.

- (217) Za stávajících okolností po vypuknutí pandemie COVID-19 se Komise domnívá, že v případě podniku CE Oltenia a při dodržení pokynů uvedených v dočasném rámci pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy COVID-19 ze dne 19. března 2020 lze odůvodnit, že vlastní příspěvní zůstává pod prahovou hodnotou 50 % nákladů na restrukturalizaci, protože zůstává významné a zahrnuje dodatečné nové financování za tržních podmínek ⁽⁶⁵⁾.
- (218) Komise uznává, že pandemie COVID-19 a opatření přijatá za účelem jejího zvládnutí vytvořily mimořádné okolnosti pro příjemce, a to v kontextu vážné poruchy v hospodářství ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU. V této souvislosti a od roku 2020 byla činnost podniku CE Oltenia zasažena pandemií z hlediska poptávky a dodávek (19. bod odůvodnění). Pandemie COVID-19 dále přinesla situaci, kdy byly trhy pro dluhové financování převážně zavřené nebo omezené pro určitá odvětví a finanční instituce obecně snížily své úvěrové limity.
- (219) Jelikož vlastní příspěvní činí 32 % nákladů na restrukturalizaci a polovina je poskytnuta jako nové financování a s ohledem na skutečnost, že příjemce se nachází v podporované oblasti v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU, a na mimořádné okolnosti vytvořené vážnou poruchou v hospodářství ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU, Komise dospěla k závěru, že ve stávajícím případě je výše příspěvku nižší než 50 % přijatelná.
- (220) Podle bodů 65 až 67 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci může mít státní podpora poskytnutá způsobem, který posiluje kapitálové postavení příjemce, za následek ochranu akcionářů a podřízených věřitelů před důsledky jejich volby investovat do podniku, který je příjemcem podpory, což vytváří morální hazard a oslabuje tržní disciplínu. Podpora na pokrytí ztrát by proto měla být poskytována pouze za podmínek, které zahrnují přiměřené sdílení nákladů ze strany stávajících investorů, a státní zásah by měl být proveden poté, co byly ztráty v plném rozsahu zúčtovány a rozděleny mezi stávající akcionáře a držitele podřízeného dluhu. Rovnoměrné sdílení nákladů bude rovněž znamenat, že jakákoli státní podpora, která posiluje kapitálové postavení příjemce, by měla být udělena za podmínek, které státu zajistí přiměřený podíl na budoucích kapitálových ziscích příjemce, odpovídající objemu vlastního kapitálu vloženého státem v poměru k ostatnímu vlastnímu kapitálu společnosti po započtení ztrát.
- (221) Podpora na restrukturalizaci nemotivuje k morálnímu hazardu nebo k nadměrně riskantním pobídkám, z nichž by měli akcionáři nebo věřitelé prospěch. Rumunský stát, který je nyní poskytovatelem podpory, jakožto většinový akcionář dohlížel na veškerá strategická a obchodní rozhodnutí podniku CE Oltenia a provoz podniku nebyl financován podřízeným dluhem nebo hybridním (ztráty absorbujícím) financováním, u nichž je pravděpodobné, že budou částečně odepsány v souladu s požadavky na sdílení nákladů stanovenými v pokynech pro podporu na záchranu a restrukturalizaci. Za tohoto nastavení bude sdílení nákladů ze strany fondu Fondul Proprietatea dosaženo prostřednictvím částečné absorpce ztrát, po které bude následovat navýšení základního kapitálu. Za první, převedená ztráta podniku CE Oltenia ve výši přibližně 251 milionů EUR (1 217 milionů RON), tj. část ztráty ve výši přibližně 345 milionů EUR (1 710 milionů RON) převedené dne 31. prosince 2020, bude absorbována prostřednictvím snížení základního kapitálu (93. bod odůvodnění). Poté bude následovat navýšení základního kapitálu státem do výše [...] EUR, které oslabí účast fondu Fondul Proprietatea v podniku CE Oltenia z [...] % na přibližně [...] % (94. bod odůvodnění). V této souvislosti fond Fondul Proprietatea přispívá k restrukturalizaci prostřednictvím toho, že absorbuje ztráty svého akciového podílu, a prostřednictvím vhodného oslabení své účasti, čímž se snižuje potřeba státní podpory a snižuje se morální hazard.
- (222) Komise proto dospěla k závěru, že podpora na restrukturalizaci je přiměřená a zahrnuje vhodné sdílení nákladů.

5.3.2.4 Zásada „jednou a dost“ a omezení narušení hospodářské soutěže

- (223) K zajištění toho, že negativní účinky podpory jsou omezené, aby se zabránilo vzniku nepříznivých účinků na hospodářskou soutěž a obchod a zajistilo se, že celková bilance je kladná ⁽⁶⁶⁾, musí být podpora podnikům v obtížích udělena v souladu se zásadou „jednou a dost“, která tuto podporu omezuje na období deseti let.

⁽⁶⁵⁾ Sdělení Komise – Dočasný rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy COVID-19 (Úř. věst. C 911, 20.3.2020, s. 1), ve znění sdělení Komise C(2020) 2215 (Úř. věst. C 1121, 4.4.2020, s. 1), C(2020) 3156 (Úř. věst. C 164, 13.5.2020, s. 3), C(2020) 4509 (Úř. věst. C 218, 2.7.2020, s. 3), C(2020) 7127 (Úř. věst. C 3401, 13.10.2020, s. 1), C(2021) 564 (Úř. věst. C 34, 1.2.2021, s. 6) a C(2021) 8442 (Úř. věst. C 473, 24.11.2021, s. 1), body 3 a 14a.

⁽⁶⁶⁾ Bod 38 písm. f) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.

- (224) Komise povoluje podporu na restrukturalizaci na podporu pouze jedné restrukturalizační operace a případně za předpokladu, že od dřívějšího udělení podpory na restrukturalizaci nebo od doby, kdy plán restrukturalizace skončil nebo byl pozastaven, uběhlo méně než deset let ⁽⁶⁷⁾. Komise povoluje výjimky z tohoto pravidla, pokud podpora na restrukturalizaci navazuje na poskytnutí podpory na záchranu, a tvoří tak součást jediné restrukturalizační operace ⁽⁶⁸⁾.
- (225) Podpora na restrukturalizaci podniku CE Oltenia podporuje pouze jednu restrukturalizační operaci. Podnik CE Oltenia, včetně jeho dceřiných společností, které kontroluje, v posledních deseti letech neobdržel žádnou podporu na záchranu nebo restrukturalizaci, kromě již udělených opatření uvedených ve 28. a 31. bodě odůvodnění tvořících součást podpory na restrukturalizaci, která je posuzována. Je zde rovněž kontinuita s podporou na záchranu schválenou v únoru 2020 a udělenou na šest měsíců v rámci jediné restrukturalizační operace. Zásada „jednou a dost“ je proto dodržena.
- (226) Jak je uvedeno ve 107. bodě odůvodnění, Rumunsko navrhuje následující opatření k omezení narušení hospodářské soutěže: i) uzavření energetických skupin nebo těžebních dolů, ii) vytvoření zvláštních účelových jednotek pro nové investice a iii) outsourcování prostřednictvím převedení skupiny S.E. Craiova II pro kombinovanou výrobu energie na obec.
- (227) Pokud jde o opatření identifikovaná v 226. bodě odůvodnění bodech i) a iii), Komise se domnívá, že nemohou být přijata jako opatření omezující narušení hospodářské soutěže. Konkrétně navrhované uzavření energetických skupin nebo těžebních dolů se špatnými výsledky by bylo v každém případě nevyhnutelné, jelikož nejsou životaschopné (viz 108. bod odůvodnění) a skupina S.E. Craiova II, která vyrábí převážně tepelnou energii pro město Craiova, je ztrátová a z jejího převedení se neočekávají žádné výnosy.
- (228) Pokud jde o opatření identifikované ve 226. bodě odůvodnění bodě ii), vytvoření zvláštních účelových jednotek pro nové investice bude znamenat, že při účasti podniku CE Oltenia na zvláštních účelových jednotkách pohybující se v rozmezí 45 % až 50 % se čistá dostupná kapacita podniku CE Oltenia (založená na nových projektech v oblasti zemního plynu a zdrojů obnovitelné energie) sníží z [...] na přibližně [...] (72. bod odůvodnění). Tím bude vytvořena čistá dostupná kapacita přibližně [...], která bude k dispozici tržním konkurentům účastnícím se zvláštních účelových jednotek. Toto opatření tak sníží čistou dostupnou kapacitu příjemce a jeho konkurentům otevře významnou kapacitu.
- (229) Pokud jde o opatření upravující chování, Rumunsko se zavázalo k opatřením uvedeným v bodě 84 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, konkrétně: i) podnik CE Oltenia nebude během období restrukturalizace získávat akcie jakékoli jiné společnosti, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné k zaručení dlouhodobé životaschopnosti, a pokud to schválí Komise, a ii) podnik CE Oltenia se při uvádění výrobků a služeb na trh zdrží propagace státní podpory jako konkurenční výhody (118. bod odůvodnění). V souladu s bodem 83 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci tato opatření zaručí, že tato podpora bude použita pouze k financování obnovy dlouhodobé životaschopnosti a nebude zneužívána tím, že by prodlužovala závažná a přetrvávající narušení trhu nebo by chránila příjemce před zdravou konkurencí.
- (230) Komise se proto domnívá, že opatření k omezení narušení hospodářské soutěže jsou vhodná k omezení negativních účinků podpory na restrukturalizaci.

5.3.2.5 Transparentnost a podávání zpráv

- (231) Podle bodu 38 písm. g) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci musí mít členské státy, Komise, hospodářské subjekty a veřejnost snadný přístup ke všem relevantním aktům a příslušným informacím o udělené podpoře. Rumunské orgány se za tímto účelem zavázaly, že budou uplatňovat zásady transparentnosti stanovené v bodě 96 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci, a to tak, že budou příslušné informace zveřejňovat na internetových stránkách www.ajutordestat.ro.
- (232) Komise považuje za nezbytné, aby Rumunsko předkládalo pravidelné zprávy o provádění plánu restrukturalizace, a to každých šest měsíců od data přijetí tohoto rozhodnutí až do konce období restrukturalizace. Tyto zprávy budou uvádět především data skutečného vyplacení finančních prostředků vyčleněných státem a vlastního příspěví, jakékoli odchylky od finančních nebo provozních trajektorií plánu restrukturalizace, omezování a snižování nákladů a výnosy dosažené prostřednictvím restrukturalizačních opatření, jakož i nápravná opatření předpokládaná nebo přijatá Rumunskem nebo případně příjemcem.

⁽⁶⁷⁾ Body 70 a 71 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.

⁽⁶⁸⁾ Bod 72 písm. a) pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.

5.3.2.6 Vyvažování pozitivních a negativních účinků

- (233) Pečlivě navržené opatření státní podpory musí zajistit, že je celková vyváženost účinků opatření kladná, a to tím, že zabrání tomu, aby podmínky obchodu měnily v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
- (234) V pokynech pro podporu na záchranu a restrukturalizaci Komise stanovila kritéria, která přezkoumává při posuzování slučitelnosti podpory na restrukturalizaci s vnitřním trhem a která zajišťují, že rozvoj dané hospodářské činnosti nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Jak je vysvětleno v pododdílech 5.3.2.1, 5.3.2.2 a 5.3.2.3, podpora na restrukturalizaci je nezbytná, vhodná a přiměřená. Dále jsou zavedeny dostatečné záruky k minimalizaci narušení hospodářské soutěže (pododdíl 5.3.2.4) včetně transparentnosti (pododdíl 5.3.2.5).
- (235) Navrhovaná opatření týkající se hospodářské soutěže spolu s celkovým snížením výrobní kapacity podniku CE Oltenia sníží přítomnost podniku CE Oltenia na trhu, na němž zůstane po restrukturalizaci aktivní, a povedou k určité míře otevření trhu.
- (236) S ohledem na výše uvedené se Komise domnívá, že opatření k omezení narušení hospodářské soutěže vytvořená podporou jsou vhodná pro omezení negativních účinků podpory na restrukturalizaci.
- (237) Proto pozitivní účinek podpory na restrukturalizaci na rozvoj dané hospodářské činnosti nebo hospodářské oblasti převyšuje případné negativní účinky na hospodářskou soutěž a obchod, které je tak nemění v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.

5.4 Závěr ohledně slučitelnosti

- (238) V souladu s čl. 9 odst. 6 nařízení (EU) 2015/1589 musí být rozhodnutí, jimiž se uzavírá formální vyšetřovací řízení, učiněna ihned po odstranění pochybností, které byly vzneseny ohledně slučitelnosti oznámeného opatření s vnitřním trhem.
- (239) S ohledem na výše uvedené Komise dospěla k závěru, že zatímco pochybnosti, které vznesla v rozhodnutí o zahájení řízení, byly odstraněny, negativní účinky podpory na restrukturalizaci na hospodářskou soutěž a obchod jsou omezené, zejména vzhledem k opatřením omezujícím narušení hospodářské soutěže, jejichž provedení by mělo Rumunsko zajistit. Proto za předpokladu, že Rumunsko zajistí provádění plánu restrukturalizace ⁽⁶⁹⁾, pozitivní účinky podpory na restrukturalizaci na rozvoj činnosti výroby energie v regionu Jihozápad – Oltenia převyšují zbývající negativní účinky na hospodářskou soutěž a obchod, které je tak nemění v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Závazky předložené Rumunskem by proto měly být stanoveny jako podmínky slučitelnosti podpory.
- (240) Komise při svém posuzování zohlednila připomínky zaslané třetími stranami a Rumunskem, jakož i úpravy plánu restrukturalizace a podpůrné podpory na restrukturalizaci, které byly představeny za účelem řešení vznesených pochybností, a dospěla k závěru, že podpora na restrukturalizaci je v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, jelikož usnadňuje rozvoj činností výroby elektrické energie v regionu Jihozápad – Oltenia a nenarušuje hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
- (241) A konečně, Komise považuje za nezbytné, aby Rumunsko předkládalo pravidelné zprávy o provádění plánu restrukturalizace, a to každých šest měsíců do konce období restrukturalizace. Tyto zprávy budou uvádět především data skutečného vyplacení finančních prostředků vyčleněných Rumunskem a vlastního příspěví příjemce, jakékoli odchylky od finančních nebo provozních trajektorií plánu restrukturalizace z hlediska příjmů, omezování a snižování nákladů vyplývajících z restrukturalizačních opatření a výnosy, jakož i nápravná opatření předpokládaná nebo přijatá Rumunskem nebo případně příjemcem.

⁽⁶⁹⁾ Bod 122 pokynů pro podporu na záchranu a restrukturalizaci.

6. ZÁVĚR

- (242) Komise shledala, že Rumunsko protiprávně provedlo část dané podpory a porušilo tak čl. 108 odst. 3 SFEU. Komise nicméně dospěla k závěru, že podpora na restrukturalizaci je slučitelná s vnitřním trhem v souladu s čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Podpora na restrukturalizaci pro podnik Complexul Energetic Oltenia S.A. (dále jen „CE Oltenia“), kterou Rumunsko částečně provedlo v podobě grantů, státní záruky za půjčku, kapitálové injekce a přeměny půjčky na grant v celkové výši 2 658,1 milionu EUR, je slučitelná s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud budou splněny podmínky stanovené v článku 2.

Článek 2

1. Rumunsko by mělo zajistit, že podnik CE Oltenia v rámci časových plánů uvedených v revidovaném plánu restrukturalizace, nebo případně nejpozději do konce období restrukturalizace, plně provede opatření zahrnutá v plánu restrukturalizace, jakož i související opatření omezující narušení hospodářské soutěže, a to následující:
 - a) uzavření veškerých lignitových výrobních kapacit nebo jejich dočasné zakonzervování jakožto rezerv a spuštění nových výrobních kapacit mezi lety 2023 a 2026, aniž by tím bylo dotčeno vyřazování kapacit uvedených v národním plánu pro oživení a odolnost Rumunska z provozu; kapacity, které Rumunsko nakonec vyřadí z provozu, musí být stejné jako kapacity schválené v rámci národního plánu pro oživení a odolnost;
 - b) postupné snižování počtu zaměstnanců;
 - c) postupné snižování emisí CO₂ spolu s investicemi do snížení dalších emisí škodlivých pro životní prostředí;
 - d) snížení základního kapitálu a následné provedení navýšení základního kapitálu;
 - e) zřízení zvláštních účelových jednotek jakožto společných podniků se spoluinvestory;
 - f) podpis finančních dohod s bankami;
 - g) vyčlenění elektrárny Craiova;
 - h) vytvoření oddělené dceřiné společnosti podniku CE Oltenia, která bude sestávat ze stávajících lignitových energetických jednotek a souvisejících aktiv podniku CE Oltenia, jež nejsou určeny k přechodu na plyn nebo obnovitelné zdroje, a která je bude provozovat.
2. Rumunsko do dne 31. prosince 2026 odprodá alespoň 20 % svého akciového podílu v podniku CE Oltenia.
3. Rumunsko by mělo Komisi předkládat pravidelné zprávy o provádění plánu restrukturalizace, a to každých šest měsíců od data přijetí tohoto rozhodnutí až do konce období restrukturalizace dne 31. prosince 2026. Tyto zprávy by měly uvádět především data skutečného vyplacení finančních prostředků vyčleněných státem a vlastního příspěví příjemce, splnění podmínek stanovených v tomto rozhodnutí, jakékoli odchylky od finančních nebo provozních trajektorií plánu restrukturalizace, omezování a snižování nákladů a výnosy dosažené prostřednictvím restrukturalizačních opatření, jakož i nápravná opatření předpokládaná nebo přijatá Rumunskem nebo případně příjemcem.

Článek 3

Do dvou měsíců ode dne oznámení tohoto rozhodnutí informuje Rumunsko Komisi o opatřeních přijatých k dosažení souladu s tímto rozhodnutím.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Rumunsku.

V Bruselu dne 26. ledna 2022.

Za Komisi
Margrethe VESTAGER
členka Komise
